



Voor mensen van waarde
jaarverslag 2020
Stichting Mara

Voor mensen van waarde – jaarverslag 2020 Stichting Mara

Naam instelling:	Stichting Mara
Adres:	Hang 14, 3011 GG Rotterdam
Eindverantwoordelijk voor de rapportage:	M.G.H.M. Bollerman
Functie:	directeur
Contactgegevens:	06-160 688 97 / marc@maraprojecten.nl
Inschrijfnummer Kamer van Koophandel:	24374161
Bankrekeningnummer:	NL51 INGB 0002 8158 85

Inleiding en samenvatting

2020 was een bijzonder jaar als gevolg van de Covid-19 pandemie. De impact van deze grote crisis op onze projecten was groot: sommige projecten stagneerden of moesten zelfs noodgedwongen worden stopgezet. Andere projecten vonden zichzelf als het ware opnieuw uit, waarbij voorop is blijven staan dat nabijheid aan mensen in kwetsbare posities prioriteit heeft, ook en juist in tijden waarin nabijheid niet vanzelfsprekend is. In een enkel geval kwamen ook nieuwe en niet voorziene werkzaamheden op ons pad.

Ook in 2020 heeft Mara zich ingezet in drie programma's:

1. *Programma ondersteuning migranten en hun organisaties*

Voor de migrantenorganisaties die Mara ondersteunt was de impact van de Covid-19 pandemie enorm. Velen van hen werden geconfronteerd met sterk toenemende armoede onder hun achterban en zelfs in een aantal gevallen direct gebrek aan eten. Zowel in Den Haag binnen ons project voor internationale kerken als in Rotterdam in het project "Bouwen aan de Wijk" hebben we voor diverse aan ons verbonden organisaties noodhulp kunnen bieden om mensen met honger te ondersteunen. We zijn de fondsen die dit mogelijk maakten daarvoor zeer dankbaar. Zowel in Rotterdam als in Den Haag ondersteunt Mara enkele inloophuizen. We ondersteunen deze huizen zowel bestuurlijk als bij hun vrijwilligersbeleid en fondswerving. In Den Haag is Mara nauwer betrokken geraakt bij het Multicultureel Ontmoetingscentrum (MOC). In Rotterdam is Mara op verzoek van de gemeente Rotterdam ondersteuning gaan bieden aan een groot inloophuis voor mensen met een Eritrese achtergrond. Voor alle inloophuizen die we ondersteunen geldt dat zij hebben geworsteld met wat er wel en niet kon door de Covid-19 maatregelen. Of en hoe dit gevolgen gaat hebben voor hun toekomst valt nu nog niet te zeggen.

2. *Programma voor jongeren in kwetsbare posities*

Onze inzet voor dak- en thuisloze jongeren is zowel in Rotterdam als in Den Haag weer verder uitgebreid. In de loop van het jaar ontmoetten we zo ruim 200 jongeren die gebruikmaken van maatschappelijke opvang, of daar recent gebruik van maakten. Voor deze jongeren boden we wekelijks activiteiten, waarvan een deel online plaatsvond. We maken ons zorgen over het groeiende aantal en zien ook de complexiteit toenemen van de problemen waar deze jongeren mee te maken hebben. De lockdown maatregelen zijn erg zwaar voor deze groep. Doordat onze activiteiten vaak de enigen zijn die nog doorgaan, is de vraag naar deelname bij vlagen bijna

groter dan wij aankunnen. Eind 2020 is bekend geworden dat de beide projecten gezamenlijk onderdeel mogen worden van het landelijke programma 'Alle jongeren een thuis' dat door het Kansfonds is gestart.

In Den Haag onderzochten we samen met het Straat Consulaat hoe jongeren die 18 worden aankijken tegen de hulp die ze krijgen: is er voldoende zorg en aandacht bij het volwassen worden? We zien dat veel jongeren die 18 worden in een jeugdzorginstelling binnen korte tijd gebruikmaken van maatschappelijke opvang. Zou dit te voorkomen zijn? Het onderzoek is eind 2020 afgerond. De resultaten worden in 2021 gepresenteerd.

De maatjesprojecten waren moeilijk uit te voeren door de lockdown maatregelen. Voor de projecten MaraMama's (voor tienermoeders) en The Challenge (maatschappelijke inzet tieners) betekende dat feitelijk dat de projecten werden stopgezet. Het project Wegwijs in 010 (gericht op ISK leerlingen) en DWARS (maatschappelijke diensttijd jongeren) gingen in aangepaste en beperkte vorm door.

3. Programma voor mensen die uitsluiting ervaren in hun leven

Ons driejarig project voor statushouders en bewoners van het Rotterdamse AZC is eind 2020 afgerond. We gaan wel door met het aanbieden van vrijwilligersactiviteiten voor bewoners van het AZC, zolang het AZC openblijft (tot medio 2021).

Mara zet zich al vele jaren in voor mensen met hiv. Vooral onder migranten is hiv nog altijd een probleem, met name ook omdat het stigma heel erg groot is. Voor deze kwetsbare groep is eenzaamheid een groot probleem. De lockdown maatregelen hebben dit probleem vergroot. Mara heeft in 2020 ook ingezet op geestelijke zorg voor mensen met hiv in Den Haag, naast de uitgebreide ondersteuning die we in Rotterdam bieden. Doordat deze startende inzet te veel hinder ondervond van de lockdown maatregelen, hebben we moeten besluiten de inzet in Den Haag voortijdig te beëindigen.

4. Overige projecten

Naast de projecten in de drie programma's zijn er nog een aantal andere projecten die Mara uitvoert. Noemenswaardig in 2020 is het door Mara samen met het Verweij Jonker Instituut, Samen 010, SKIN Rotterdam, SPIOR en Convent van Kerken uitgevoerde onderzoek naar de waarde van de maatschappelijke inzet van levensbeschouwelijke organisaties voor de stad Rotterdam. Dit onderzoek waaraan ruim 270 kerken, moskeeën, tempels, maatschappelijke organisaties, etc., deelnamen, kon rekenen op brede aandacht. In 2021 zullen we samen met de gemeente zien hoe we de aanbevelingen uit het onderzoek kunnen implementeren.

In totaal heeft Mara uitvoering gegeven aan ruim 20 projecten, waarbij in Rotterdam werd samengewerkt met meer dan 80 organisaties en ruim 300 vrijwilligers betrokken waren. In Den Haag werd samengewerkt met ruim 25 organisaties en waren ruim 200 vrijwilligers actief.

In het hierna volgende verslag gaan we uitgebreid in op de projecten en de behaalde resultaten. De teksten zijn ontleend aan de verantwoordingen die stuurden aan de gemeente Rotterdam en Den Haag.

Deel 1: ondersteuning migranten en hun organisaties

Hub, geloof in Den Haag

a. Relevantie project

HUB is een knooppunt, een netwerkorganisatie van internationale en migrantenkerken. Een plek waar vraag en aanbod samenkomen en waar kerken elkaar kunnen versterken. Met deze Hub ondersteunt Mara – samen met Stek – internationale kerken bij hun sociaal-maatschappelijke inzet voor de eigen achterban, met name vluchtelingen en migranten.

De naar schatting 120+ internationale kerken in Den Haag vormen een bonte verzameling van organisaties van oude en nieuwe Hagenaars. Vanuit deze kerken worden veel sociaal-maatschappelijke activiteiten georganiseerd voor (kwetsbare) stadsgenoten. Internationale kerken zijn een onmisbare schakel in het samen bouwen aan de stad van morgen.

b. Doelgroep

Sleutelfiguren, voorgangers en geestelijke leiders van internationale en migrantenkerken.

c. Resultaten en outcome

1.	Publicatie digitale en papieren versie van Gids met een inventarisatie van internationale en migrantenkerken in Den Haag.	De digitale gids is klaar en is gelanceerd op 25 november. De informatie is te vinden via www.hub-denhaag.nl . De papieren gids zal in het voorjaar van 2021 worden gepubliceerd.
2.	Verder verbreden netwerk van internationale kerken'; - Speciale aandacht voor zoeken naar mensen die de Midden-en Oost-Europese, Aziatische en Zuid-Amerikaanse/Antilliaanse kerkgemeenschappen vertegenwoordigen.	<ul style="list-style-type: none">• Er is contact gelegd met 13 nieuwe kerken. 3 kerken zijn aangehaakt via het noodfonds dat we met SOFAK hebben opgezet. Het leggen van contacten ging moeizaam vanaf maart. Dit kwam omdat nadat de coronamaatregelen bijeenkomsten onmogelijk maakten terwijl voor een eerste contact het bijwonen van een bijeenkomst vaak het beste werkt. We proberen dat nu op te vangen door ook nieuwe kerken actief uit te nodigen voor de workshops van de HUB. We letten er ook goed op dat de onderwerpen van de workshops aansluiten bij wat speelt in de kerken, zoals rechten ongedocumenteerde arbeiders waarvan we weten dat het speelt in Aziatische kerkgemeenschappen waarvan veel leden ongedocumenteerd zijn en als schoonmakers werken.• Er zijn 2 nieuwe leden geworven voor de klankbordgroep.• Er zijn nu goede contacten met Arabischsprekende, Caribisch/Zuid-Amerikaanse, Afrikaanse en Portugeessprekende gemeenschappen.

3.	<p>Het organiseren van trainingen en bijeenkomsten voor en door de vrijwilligers van deze kerken.</p>	<p>Er zijn uiteindelijk 16 bijeenkomsten geweest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er hebben 3 ‘fysieke’ wijkbijeenkomsten plaatsgevonden’: één over gezondheidszorg tijdens de menopauze, één over eenzaamheid en een over de donorwet. • We hebben 10 online trainingen gegeven over hoe kerken hun bijeenkomsten live kunnen streamen, hoe ze digitaal kunnen collecteren en hoe gemeenschappen bij elkaar kunnen komen met inachtneming van de nieuwe regels. Dit werkte boven verwachting goed. Er was goede opkomst; niet alleen migrantenkerken uit Den Haag deden mee maar ook kerken uit Rotterdam, Amsterdam en Utrecht en we bereikten er tevens Nederlandse kerken mee. Deelnemers stelden gedetailleerde vragen, ook na afloop nog per telefoon waaruit bleek dat men het geleerde duidelijk wilde toepassen. Bijvoorbeeld over hoe het nu precies zit met samenzang. Verder zijn we ter plekke langs geweest om ‘eerste hulp bij zoom-problemen’ te verlenen. Verschillende kerken hebben we ondersteund met het maken van een 1,5 meter-protocol. • Er zijn 3 maatschappelijke kerkbijeenkomsten georganiseerd: één in februari over individuele financiële hulpverlening, één in juni (digitaal) over mentale fitheid behouden tijdens de coronacrisis en één in november (digitaal) over huiselijk geweld. • Voor een meerdaagse training in Den Haag was onvoldoende animo. Maar 3 deelnemers uit Den Haag deden mee aan de training die door ons in Rotterdam werd gegeven in de zomer.
4.	<p>Vraaggerichte ondersteuning van kerken.</p>	<p>Dit jaar werd vanzelfsprekend gedomineerd door vele vragen die direct of indirect met de coronacrisis te maken hadden. Vragen betroffen kerkbijeenkomsten in coronatijd: wat kan/mag wel en wat niet, maar ook wat gedaan kon worden aan de acute nood die veel voorgangers bij leden van hun gemeenschap zagen ontstaan. Deze zijn voor een deel in de bovenvermelde trainingen aangepakt. Daarnaast kregen we dit jaar veel vragen voor zeer schrijnende individuele gevallen zoals huisvesting voor mensen die op straat (komen te) staan, situaties van broodnood en signalering van mensenhandel. Wij verwijzen bijna altijd door naar de betreffende instanties. Soms kunnen we een pastor ondersteunen bij</p>

		een aanvraag voor financiële hulp voor een lid van zijn/haar gemeente.
5.	Omgang met zaken die een belemmering vormen voor de vitaliteit van migrantenkerken.	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve begeleiding is geboden aan een deelnemster van de VIP-cursus in het aanschrijven van fondsen. • HUB speelde een rol in de oprichting van het noodfonds Samen Kerk = Samen Sterk . • Verder hebben we kerken ondersteund bij het zoeken van een boekhouder, advies rondom subsidiezaken en enkelen advies gegeven naar aanleiding van projectplannen. Nog steeds is er veel behoefte aan advies over huisvesting, zoals hulp bij het zoeken van een nieuwe locatie. Dat komt nu extra veel voor nu veel kerken een ongeschikte ruimte blijken te hebben om 1,5 meter afstand te kunnen garanderen. • Veel voorgangers vonden het lastig de gemeenschap bij elkaar te houden in een tijd dat fysiek samenkomen niet meer kan. De ondersteuning die we boden op het gebied van live streamen van diensten heeft geholpen dit aan te pakken.
6.	Migrantkerken ondersteund bij het vergroten van hun zichtbaarheid naar de buitenwereld.	<ul style="list-style-type: none"> • De digitale en papieren gids zijn verder ontwikkeld. De website met de digitale gids is eind november gelanceerd. Dit gebeurde met een informeel digitaal samenzijn. De publicatie van de papieren gids zal misschien met een inhoudelijk evenement gepaard gaan maar dat hangt af van de ontwikkelingen rondom corona de komende maanden. • Er is iedere maand een nieuwsbrief van de HUB verstuurd en ook enkele malen een extra bericht. In totaal is 17 keer een bericht verstuurd naar ons adressenbestand. Hier staan nu 300 adressen in van kerken, overheid, en maatschappelijke organisaties. We merken dat de nieuwsbrief gelezen wordt doordat er altijd reacties komen na het versturen: aanmeldingen voor trainingen/workshops maar ook vragen voor meer informatie. U vindt alle nieuwsbrieven door op deze link te klikken: https://us19.campaign-archive.com/home/?u=8cb90e17f9701a980ccf879c1&id=780756370d • We hebben een kerk ondersteund in het ontwikkelen van een website.

7.	Vergroten eigenaarschap HUB van de kerken zelf.	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn twee nieuwe leden voor de klankbordgroep geworven. • Begonnen is met het voorbereiden van de klankbordgroepsleden op een meer zelfstandige rol. De leden zelf zijn hier positief over. Hoe dit aan te pakken is ook met de leden besproken. We gaan hiervoor kijken naar het model van SKIN Rotterdam. Een werkbezoek kon niet doorgaan in verband met corona. We hopen dat dit snel plaats kan vinden, eventueel digitaal.
8.	Ondersteunen van kerken bij ethisch leiderschap	<p>In november is een maatschappelijke kerkbijeenkomst georganiseerd met als thema 'relaties onder druk'. Hierbij werd onder andere de rol van pastors bij een vermoeden van huiselijk geweld besproken.</p> <p>Op individuele basis hebben we advies gegeven over zaken als financiële transparantie en documentatie.</p> <p>In een bijeenkomst van de klankbordgroep is dit onderwerp uitgebreid aan bod geweest. Er is bijvoorbeeld gesproken over wat binnen de kerk kan worden opgelost en wanneer de politie moet worden ingelicht. En of en wanneer andere kerken op de hoogte moeten worden gebracht. Ook vergeving kwam aan bod. Een vaak voorkomende mening is dat het slachtoffer de dader moet vergeven als deze daarom vraagt. Maar naast vergeving is rechtvaardigheid een belangrijk aspect. Er moet recht worden gedaan aan het slachtoffer. We merkten dat er een buitenstaander voor nodig is om aan te geven dat hier ook anders naar kan worden gekeken. Binnenkort komt het onderwerp opnieuw aan bod als we het hebben over 'wat voor soort leider ben jij in coronatijd?'</p> <p>We merken dat het onderwerp extreem gevoelig ligt; nog meer dan we dachten. Zelfs in de klankbordgroep spreekt men zich er niet snel over uit. We hebben de indruk dat dit ligt aan een combinatie van angst om te erkennen dat fouten worden gemaakt en angst voor verlies van controle. We zoeken naar manieren om dit onderwerp op een laagdrempelige manier aan te kaarten die niet direct persoonlijk overkomt. Bijvoorbeeld door het te combineren met iets anders of een training in het kader van 'ethiekondersteuning'. Wellicht past dit goed in de vorm van een (vaak wat kleinschaligere) wijkbijeenkomst.</p>

d. Werving nieuwe vrijwilligers

De werving van nieuwe vrijwilligers was maar beperkt mogelijk door corona. We hebben wel nieuwe vrijwilligers gevonden voor het verder vullen de digitale gids.

e. Aantal actieve vrijwilligers

In totaal zijn nu 15 vrijwilligers actief. Dat zijn er minder dan de gehoopte 20. Belangrijkste reden is dat er altijd vooral vrijwilligers nodig zijn voor de wijkbijeenkomsten, die maar beperkt door konden gaan door corona. Omdat de meeste bijeenkomsten online waren, zijn er ook geen vrijwilligers nodig geweest voor catering, inrichten van de ruimtes etc.

f. Gestopte vrijwilligers

Er zijn geen vrijwilligers gestopt.

g. Taken van vrijwilligers

De vrijwilligers verzamelen informatie voor de gids, bemensen de klankbordgroep, bezoeken nieuwe kerken, investeren in het opbouwen van een vertrouwensrelatie met geestelijke leiders. Vrijwilligers organiseren ook de wijkbijeenkomsten en zijn ondersteunend actief bij de maatschappelijke kerk bijeenkomsten, bijvoorbeeld in de catering.

h. Vooruitblik en reflectie

De komende periode zal corona nog een rol blijven spelen. We hebben gemerkt dat de HUB een belangrijke rol kan spelen in het vertalen en duiden van de maatregelen van de overheid naar de internationale en migrantenkerken en verwachten dat deze ondersteuning nog lange tijd nodig is. We streven ernaar dat de HUB de komende jaren steeds meer als zelfstandig orgaan activiteiten organiseert en adviezen geeft. Samen met de klankbordgroep zetten we hiertoe in 2020 de eerste concrete stappen.

Op de korte termijn is er nog veel aandacht voor zaken die verband houden met de coronacrisis. Migrantengemeenschappen blijken lang niet altijd goed op de hoogte van de extra hulp die er is voor kwetsbaren in de coronatijd. Door middel van onze nieuwsbrief en door persoonlijke contacten informeren we de gemeenschappen over bijvoorbeeld de kerstpakkettenactie van SKIN Nederland en de ondersteuning die het Rode Kruis kan bieden aan mensen.

De komende tijd verwachten we ook meer adviezen te geven rondom het thema werk en inkomen. Dit was altijd al een belangrijk thema maar speelt nu nog meer omdat zo velen hun werk hebben verloren.

We hopen in het voorjaar van 2021 de papieren gids te publiceren en iets te kunnen organiseren rondom de publicatie met inachtneming van de op dat moment geldende coronamaatregelen. Daarnaast gaat de HUB qua doelstellingen in 2021 verder met de koers zoals die in de afgelopen jaren is ingeslagen. We zien namelijk nog steeds het belang van het opbouwen en uitbreiden van een netwerk van internationale en migrantenkerken, het zichtbaar maken van hun inzet voor de Haagse samenleving, en het versterken en ondersteunen van kerken met kennis, informatie en soms hun zoektocht naar huisvesting. Wat ook steeds meer blijkt en waar we sterker op gaan inzetten is de behoefte aan organisatievorming bij de kerken die vergroting van transparantie en verantwoordelijkheid mogelijk maakt.

De aanpak zal in 2021 wel steeds verder bij de kerken zelf komen te liggen. We streven ernaar dat het komende jaar concrete stappen worden gezet naar een zelfstandige vorm van werken van de HUB. Het komende jaar onderzoeken Mara en Stek, met de klankbordgroepleden en andere betrokkenen, naar een werkvorm waar activiteiten van de HUB geheel worden gedragen door de migrantenkerken zelf.

a. Relevantie project

Stichting Mara heeft in de afgelopen tien jaar dat ze actief is in Rotterdam Zuid, met name in de wijk Hillesluis veel ervaring opgedaan met het aan elkaar verbinden van mensen en initiatieven. We zoeken en vinden sleutelfiguren in de haarvaten van de wijken, die door ons worden getraind en ondersteund, gericht op samenwerking op onderwerp, op het over (culturele) grenzen heen kijken en op het verbinden van groepen die naast elkaar leven in de wijken. Een goed voorbeeld hiervan is onze inzet om dialoogactiviteiten in de Ramadan te organiseren, waarmee we bruggen sloegen tussen diverse organisaties, die elkaar normaal zouden mijden.

Stichting Mara heeft deze aanpak in 2019 ingedikt tot een meer compacte werkwijze die ook op andere plekken in de stad kan worden ingezet: een proces van een jaar, waarin in een bepaald gebied een relevante groep sleutelfiguren wordt gevonden, getraind en zo vaak als mogelijk aan elkaar verbonden, in wat we noemen 'oefenen in samenredzaamheid'. De resultaten worden geborgd in het tweede jaar van onze aanwezigheid, als we de gevonden en betrokken organisaties helpen om te oefenen met de nieuwgevonden samenwerking.

Stichting Mara helpt deze groep sleutelfiguren (en waar mogelijk of nodig hun organisaties) bij het leggen van zinvolle relaties met de systeemwereld en het opzetten van activiteiten waarbij nieuwe samenwerkingskansen worden benut.

Implementatie gebeurt in fases:

- Fase 1: Investeren in het leren kennen van de netwerken in een gebied, het vinden en spreken met relevante mensen en organisaties en inventariseren van de belangrijkste vragen voor het betreffende gebied.
- Fase 2: Het benoemen van kansen, reflectie op wat gezocht wordt met bewoners/actieve personen in het gebied, het organiseren van een laagdrempelige activiteit met partners uit het gebied. Belangrijkste opbrengst van deze fase is het vinden van sleutelfiguren.
- Fase 3: het trainen van de sleutelfiguren en het helpen van deze sleutelfiguren met het leggen van relaties met de systeemwereld in het gebied. De training bestaat uit acht bijeenkomsten van 2,5 uur. Deelnemers leren de eigen kracht en zelfredzaamheid van de ander aan te spreken. Ze leren hoe ze het levensverhaal van de ander kunnen helpen ordenen en wat de vraag is achter de hulpvraag. Ook leren ze eigen grenzen te bewaken en te luisteren zonder oordeel. Tijdens de cursus wordt geoefend met praktijkvoorbeelden en rollenspellen.
- Fase 4: Versterken van de organisaties (bijvoorbeeld door ze te wijzen op de mogelijkheid van deelname aan 'Van Idee naar Project') en het gezamenlijk organiseren van een activiteit waarbij de betrokken organisaties samen optrekken.

b. Doelstellingen voor 2020

Stichting Mara zal in 2020 inzetten op twee wijken, waar we nu het tweede jaar in gaan:

1. Het Oude Noorden, waar we direct samenwerken met het netwerk rond Nuestra Casa (Gemeenschap van Spaanstaligen), het Oude Wijkenpastoraat dat hier zeer actief is, en bijvoorbeeld enkele islamitische organisaties die we hebben leren kennen in ons werk.
2. Lombardijen, waar we goede relaties hebben met diverse sociale initiatieven, waaronder een inloophuis van het wijkpastoraat en andere kerkelijke initiatieven.

In één wijk zijn we daarnaast bezig met het afronden van onze inzet:

3. Feijenoord, waar we al actief zijn in Hillesluis, waarbij de nadruk ligt op het borgen van onze contacten en het waar nodig op enige afstand ondersteunen van het netwerk. We ondersteunen daarbij met name het onlangs opnieuw opgestarte wijknetwerkoverleg en zorgen er daarbij voor dat de bij ons bekende zelforganisaties daarin op een goede wijze kunnen participeren.

Fase van het project: innovatie/ ontwikkeling.

c. 1^e half jaar 2020:

Aan het einde van 2019 bleek dat onze inzet in Lombardijen niet leidde tot wat we ervan hoopten, terwijl we wel steeds meer vragen kregen uit Charlois en dan met name uit de Tarwewijk. We hebben daarom besloten om onze inzet in Lombardijen af te bouwen en meer inzet te doen in de Tarwewijk, naast onze inzet in het oude Noorden en Feijenoord.

In de eerste maanden van 2020 is zo contact gelegd of gehouden met een groot netwerk van meer dan 40 organisaties in de wijken.

Toen de corona crisis ons overviel, werden we in korte tijd overspoeld met hulpvragen uit het netwerk. Een aantal van die vragen betroffen concrete 'broodnood'. Mara is er in geslaagd om voor deze mensen hulp te organiseren. Dat betrof vooral hulp aan (West)Afrikanen en Eritreeërs. Omdat dit over relatief overzichtelijke hoeveelheden mensen (en dus geld) ging, konden wij hiervoor goed terecht bij Rotterdamse fondsen. In totaal organiseerde Mara voor ruim € 10.000 aan hulp voor directe noden (voedsel, supermarktbonnen etc.).

Een veel groter probleem waar we mee geconfronteerd werden was de nood onder de Bulgaarse gemeenschap in Charlois, die door de crisis massaal zonder werk zaten, geen recht op uitkering hebben en ook niet terug kunnen naar Bulgarije. Dit ging om zoveel mensen (meer dan 50 gezinnen in eerste instantie, later meer dan 75), dat dit voor onze middelen een te grote vraag was. Dankzij de goede relatie met de gemeente, zijn we er in geslaagd om in samenwerking met DOCK een noodhulpprogramma op te zetten. Inmiddels vinden de Bulgaren weer werk en kunnen we de noodhulp afbouwen.

De training van sleutelfiguren die was voorzien voor het voorjaar is zeer recent alsnog gestart in de Tarwewijk. We zijn blij dat we ook hierbij kunnen samenwerken met DOCK en andere partijen in het wijknetwerk.

d. 2^e halfjaar 2020

De tweede training van sleutelfiguren heeft uiteindelijk volledig online plaatsgevonden. Zes cursisten ronden deze training met een certificaat af.

Daarnaast is ook in de tweede helft van het jaar veel inzet geweest voor de Bulgaarse gemeenschap in de Tarwewijk en later ook in Bloemhof en Carnisse. Belangrijk bleef het regelen van voedselhulp voor op het hoogtepunt 185 gezinnen. We hebben in samenspraak met DOCK een folder ontwikkeld die met de voedselpakketten samen is aangeboden over problemen in de thuissituatie en waar mensen dan terecht konden. Verder hebben we actief ondersteund bij het oprichten van een stichting voor belangenbehartiging voor Bulgaren (Stichting Bulgaren in Nederland). Zij richten zich naast het aanbieden van noodhulp ook op het bespreekbaar maken van problemen rond huisvesting, taal, en het onverzekerd in Nederland werkzaam zijn. Hun eerste doel is het inrichten van een frequent spreekuur in een Huis van de Wijk.

a. Relevantie project

In Rotterdam zijn vele honderden, misschien zelfs wel enkele duizenden, particuliere initiatieven ontstaan van mensen die zich vanuit hun eigen passie, verlangen en competenties willen inzetten voor de wereld om hen heen. Opvallend veel van deze initiatieven ontstaan in migrantengemeenschappen. Vaak noemt men deze initiatieven een zelforganisatie. Waar passie en inzet de sterke kanten zijn van deze initiatieven, zijn een gebrek aan financiën, organisatievermogen en afhankelijkheid van één persoon de grote gevaren.

Stichting Mara ontwikkelde een aanbod ter ondersteuning van dit soort initiatieven:

- Geschikte beginnende zelforganisaties krijgen een intensieve werktraining van 7 bijeenkomsten, waarin hun plan/idee wordt uitgewerkt. De training wordt afgesloten met een bijeenkomst met stakeholders uit de wereld van fondsen en overheid. De meest kansrijke hiervan worden door ons geholpen bij praktische zaken als het oprichten van een stichting en het bemensen van een bestuur. Het plan wordt met onze hulp door de organisaties zelf voorgelegd aan geschikte fondsen of bij voorzieningen die de gemeente hiervoor biedt.
- Bij toekenning van de gevraagde middelen, blijven we een jaar lang betrokken bij de initiatieven, waarin we hen helpen om een goede organisatie op te zetten, vrijwilligers te werven, een verantwoordingsadministratie te voeren en na te denken over wat de volgende stappen zijn. We bemiddelen waar nodig bij het oplossen van praktische problemen rond ruimte, materialen of publiciteit.
- Inzet van onze begeleiding in dit jaar van ondersteuning is nadrukkelijk dat men zich verbindt aan samenwerking met andere organisaties (al dan niet door ons begeleid) in het wijknetwerk. We vragen als tegenprestatie voor onze hulp dat men meedoet aan gezamenlijk te organiseren activiteiten of evenementen in de wijk en dat men openstaat voor inbreng of vragen van anderen. In bijna alle gevallen is het daarbij zo dat organisaties met zeer verschillende culturele achtergronden met elkaar in contact worden gebracht, waardoor onverwachte coalities ontstaan. Onze overtuiging is dat deze 'organisaties van onderop' ieder voor zich en zeker in de beoogde samenwerking een aanwijsbaar positieve invloed hebben op het wijknetwerk, met name op het vlak van sociale cohesie en het overbruggen van culturele grenzen.

De genoemde starttraining kan doorgaan als er 8 organisaties in een gebied gevonden zijn die hieraan willen meedoen. Deze organisaties komen bij ons via mond tot mondreclame en vooral via ons project 'Werken aan vertrouwen in de wijk'.

b. Doelstellingen voor 2020:

Het streven is om in 2020 op twee plekken in Rotterdam het traject te starten, waarbij we verwachten dat in 2020 tenminste zes nieuwe organisaties na de starttraining verdere ondersteuning te bieden en met hen te werken aan het versterken van het wijknetwerk waar zij deel van uitmaken.

In Rotterdam Zuid investeren we daarnaast in de ondersteuning van het in 2019 opgerichte Afrika-platform: een samenwerkingsverband van Afrikaanse zelforganisaties. De verwachting is dat hiervan drie deelnemende zelforganisaties extra ondersteuning nodig hebben.

In 2019 ontvingen we als proef van vermogensfonds DBL een bedrag in beheer, waarmee we zelforganisaties, die zelf niet in staat zijn om een aanvraag bij fondsen in te dienen te ondersteunen. De verwachting is dat we dit bedrag in 2020 opnieuw mogen vergeven. Als dat zo is, kunnen we daarmee ongeveer tien zelforganisaties ook financieel steunen, die op geen andere manier aan deze middelen kunnen komen.

Fase van het project: innovatie/ ontwikkeling.

c. 1^e halfjaar 2020:

Ons werk wordt inmiddels extra gesteund door de gemeente met een aparte subsidie die mogelijk maakt om 10 zelforganisaties te helpen met een klein budget voor activiteiten die bijdragen aan de verbetering van de positie van inburgering plichtige Rotterdammers. Er is op vergelijkbare wijze ook weer geld beschikbaar vanuit fonds DBL. Op die manier kunnen we voor zo'n € 30.000 investeren in het netwerk van zelforganisaties en onze ondersteuning daarin verder uitbreiden.

Tijdens de coronacrisis is ook bij deze organisaties veel tijd en energie gestoken in noodhulp. Mara ondersteunt en adviseert waar mogelijk.

De eerste training van zelforganisaties die gepland was in het voorjaar is inmiddels zeer recent gestart. Wel is de groep kleiner dan gehoopt, omdat de ruimte ons beperkt in onze mogelijkheden, gezien de geldende maatregelen over afstand houden.

d. 2^e halfjaar 2020:

Tijdens de lockdown periodes zijn we veel gebeld met vragen over hoe organisaties met de veranderde situatie moesten omgaan. Sommige organisaties konden we helpen bij het op een andere manier organiseren van hun activiteiten. Anderen voorzagen we vooral van (gemeentelijke) informatie over de coronamaatregelen.

Er is een groot deel van het jaar gewerkt aan de voorbereiding voor een werkconferentie van Afrikaanse zelforganisaties gericht op problemen met en rond jongeren. Deze zou plaatsvinden op 19 december. Deze is uiteindelijk op het allerlaatste moment afgeblazen.

Ook in de tweede helft van het jaar is weer een cursus voor organisaties aangeboden, waarbij net als de eerste keer 6 organisaties deelnamen. Deze cursus is online gegeven. Hieruit zijn twee goed uitvoerbare plannen ontstaan die in 2021 zullen worden uitgevoerd, gericht op inburgering en participatie.

In 2020 is ook – mede op verzoek van de gemeente aandacht geschonken aan de positie van mensen die uit de Dominicaanse Republiek afkomstig zijn, omdat deze opvallend negatief oplichten in de zogenaamde 'Staat van groepen in Rotterdam'. Met twee zelforganisaties van deze groep Rotterdammers zijn we inmiddels bezig om plannen te ontwikkelen die in 2021 handen en voeten zullen krijgen.

In totaal 15 zelforganisaties ontvingen directe ondersteuning vanuit Mara. Met een veel groter aantal worden contacten onderhouden.

a. Relevantie project

De Spaanssprekende parochie Sagrada Familia is een actieve en maatschappelijk betrokken parochiegemeenschap. De maatschappelijke activiteiten van deze parochie zijn ondergebracht in een aparte stichting, die door Stichting Mara wordt ondersteund. Ruim 60 vrijwilligers (eind 2018) proberen Spaanssprekende Rotterdammers zo goed mogelijk bij te staan door een brug te zijn met de Nederlandse maatschappij. Eén van de grootste obstakels is het vaak maar beperkt beheersen van de Nederlandse taal, wat vaak de oorzaak is van isolement en marginalisering. Nuestra Casa organiseert daartoe laagdrempelige taallessen en houdt wekelijks een spreekuur, waar brieven worden vertaald, advies wordt gegeven, bemiddeld wordt en doorverwezen naar reguliere instanties. Er wordt verder juridisch advies gegeven, er zijn activiteiten voor ouderen, een project dat gericht is op psychologische ondersteuning, een wekelijks open huis, en er is een vrouwen-ondersteuningsgroep 'Apoyo a la mujer'.

Stichting Nuestra Casa wordt gefinancierd door vermogensfondsen. Mara is gevraagd om het bestuur onder andere te ondersteunen bij de fondswerving hiervoor, maar ook om ondersteuning te bieden bij het goed organiseren van het vrijwillige aanbod, het versterken van de relatie met de wijk en de stad en het begeleiden van de betaalde medewerker.

b. Doelstellingen voor 2020:

Met hulp van Stichting Mara is Nuestra Casa in 2019 voorgedragen voor het ondersteuningsprogramma van het Franciscusfonds. Deelname levert financiële middelen op, maar vraagt ook veel van de organisatie als het gaat om ontwikkeling en professionalisering. Begeleiding van het bestuur hierbij zal de hoofdtaak worden voor Stichting Mara (minimaal 8 keer per jaar). De nadruk ligt daarbij op organisatieontwikkeling, het opbouwen van relevante netwerken, ondersteuning bij fondswerving en financieel beheer, coaching van medewerker en bestuur bij taakopvatting en –verdeling. Mocht deelname aan het programma niet doorgaan, dan zal Stichting Mara in overleg met het bestuur van Nuestra Casa zelf een alternatief programma aanbieden.

Fase van het project: onderhoud.

c. 1^e half jaar 2020:

Nuestra Casa is inmiddels opgenomen in het programma van Fonds Franciscus. Mara ondersteunt Nuestra Casa bij het opzetten van alles wat daarvoor nodig is aan administratie en verslaglegging. Mara heeft geholpen bij het inrichten van een zogenaamd 'werkbestuur' dat verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken.

Door de corona crisis moest Nuestra Casa haar deuren sluiten, maar ging de ondersteuning van haar achterban gewoon door. Er dient zich nu een nieuwe vraag aan naar de ondersteuning van mensen die als migrant uit de Dominicaanse Republiek zijn gekomen, omdat zij verhoudingsgewijs vaker in een achterstand positie lijken te zitten dan andere migranten in Rotterdam. Mara helpt Nuestra Casa bij het formuleren van een plan om deze migranten extra te ondersteunen.

d. 2e halfjaar 2020:

Mara heeft ondersteuning en advies gegeven aan bestuur en directie op het gebied van organisatie, projectplan, fondswerving en rond de re-integratie van de betaalde medewerker. Het nieuwe driekoppige bestuur (ingesteld december 2019) verloor vrij vroeg in 2020 alweer een van de leden. Een tweede lid (penningmeester) nam later ook afscheid. Het bestuur (alleen de voorzitter was nog over) kon wel functioneren, omdat het zwaartepunt van de organisatie bij de (nieuwe) directie en het werkbestuur lag.

Het werven van nieuwe bestuursleden is de tweede helft van 2020 geïntensiveerd. Mara heeft ondersteuning gegeven bij gesprekken met drie kandidaatsbestuursleden. Een hiervan is in september als penningmeester bij Nuestra Casa aan de slag gegaan. Mara heeft verhelderende gesprekken tussen bestuursleden, en tussen bestuur en directeur gevoerd.

De enige betaalde medewerker van Nuestra Casa is al lange tijd ziek. Het re-integratie-traject heeft bovendien forse averij opgelopen door corona. In maart 2020, tijdens de eerste lockdown, moest het tweede spoor opgestart worden, gericht op het vinden van werk buiten de organisatie. Er zijn in die tijd wel gesprekken gevoerd tussen bestuur en medewerker, onder begeleiding en met advies van Mara, maar de officiële start van het 2e spoor is niet gelukt. De pandemie en de gevolgen hebben ook impact gehad op de mate van betrokkenheid van het enig overgebleven bestuurslid bij Nuestra Casa, die in de zomer twee maanden niet te bereiken bleek. Hierdoor bleek in het najaar dat Nuestra Casa flinke steken heeft laten vallen bij de re-integratie van de betaalde medewerker. Mara heeft veel werk moeten verzetten, om samen met de medewerker te werken aan het afsluiten van een vaststellingsovereenkomst. Dit liep uiteindelijk op niets uit, door toenemende wrijving tussen medewerker en bestuur. Uiteindelijk heeft Nuestra Casa een extern bureau moeten inschakelen om hen te begeleiden met het alsnog opstarten van het tweede spoor.

In december kondigde de onbezoldigde directeur aan haar functie ter beschikking te stellen. Er is vanuit de organisatie zelf een vervanger gevonden. Mara heeft ondersteuning geboden bij het inwerken en adviseren van de nieuwe directeur, en bij gesprekken tussen bestuur en directie. De vertrekkende directeur is toegetreden tot het bestuur, waardoor dit weer op volle oorlogssterkte is.

Deelname aan het driejarig traject van het Fonds Franciscus, het schrijven van een nieuw projectplan en de fondswerving hebben nauwelijks geleden onder de organisatorische perikelen, mede door de krachtige inzet van de vertrekkende directeur, veelal in afstemming met Mara.

Stichting Casa Tiberias Rotterdam

a. Relevantie project

Casa Tiberias is een ontmoetingsplek en een plek voor ondersteuning en educatie voor Portugees-sprekenden en andere geïnteresseerden in Rotterdam Delfshaven. In Casa Tiberias worden tal van activiteiten georganiseerd. Zo zijn er o.a. een formulierendienst, conversatielessen in het Nederlands, alfabetiseringscursussen in het Portugees, computerlessen, themaochtenden waarin voorlichting wordt gegeven, naailessen en ouderenactiviteiten. Een groep Kaapverdische jongeren wil haar achterban via theater bewust maken van haar herkomst en hoe deze herkomst ieder individueel heeft beïnvloed. Ook andere vrijwilligersinitiatieven uit de wijk maken gebruik van de faciliteiten die Casa Tiberias te bieden heeft tegen een kleine vergoeding. Casa Tiberias is een particulier initiatief, waarbij 23 vrijwilligers betrokken zijn die

ruim 600 contactmomenten en activiteiten per jaar organiseren voor ruim 4000 bezoekers (cijfers 2018).

De Stichting Mara biedt professionele ondersteuning aan Casa Tiberias met als doelstellingen:

- Dat de organisatie van de verschillende activiteiten verbetert, waardoor vrijwilligers beter toegerust zijn om een grotere groep deelnemers te kunnen ondersteunen; zij doet dit met name door ondersteuning van de coördinatoren per taakveld.
- Dat de vrijwillige coördinator van Casa Tiberias beter toegerust is om als beheerder) haar werk goed te kunnen uitvoeren.
- Er meer aandacht is voor borging van de verschillende veranderingen, opdat de verbeteringen ook voor de toekomst gewaarborgd blijven.
- Dat de relatie met het gebied Delfshaven en de inbedding in de (informele) wijknetwerken wordt versterkt.

b. Doelstellingen voor 2020:

Inmiddels is de zelfstandigheid van Casa Tiberias zodanig dat de bestuurlijke ondersteuning en de ondersteuning van de vrijwillige coördinatoren voor de stichting Casa Tiberias in de loop van 2020 kan eindigen. Het bestuur meent dat de organisatie inmiddels zover gegroeid is dat zij zelfstandig verder kan, mits er een extern iemand gevonden wordt die het bestuur, de coördinator en de vakcoördinatoren beleidsmatig en op uitvoering van taken kan ondersteunen. Hiervoor is voor de komende jaren geld gereserveerd. De huidige ondersteuning van Casa Tiberias zal dan ook in het voorjaar van 2020 uiterlijk beëindigd worden. Stichting Mara zal in de eerste maanden van 2020 met name zorg dragen voor het inwerken van een extern aangetrokken deskundige. Mocht deze niet gevonden kunnen worden, dan zal Stichting Mara waar nodig op de achtergrond tijdelijk ondersteuning blijven bieden.

Fase van het project: afronding.

c. 1e halfjaar 2020

Ook Casa Tiberias moest haar deuren sluiten als gevolg van de corona crisis. Inmiddels komt haar aanbod weer langzaam op gang. De begeleiding door Mara is – zoals afgesproken – medio april afgerond. Op dat moment bleek echter dat er nog teveel zaken waren, die men nog niet zelf kan oppakken. Mara bemiddelt daarom nu in het vinden van een externe begeleider. Er is goede hoop dat dit in september kan worden opgestart.

d. 2^e halfjaar 2020:

Eind 2020 is het gelukt om iemand te vinden die Casa Tiberias kan begeleiden bij het maken van goede keuzes gericht op de toekomst. Er zijn grote zorgen over de haalbaarheid van financiering op lange termijn en ook lukt het niet goed om capabele bestuurders te vinden die zelf geworteld zijn in de Kaapverdiaanse gemeenschap.

Er liggen drie scenario's voor:

- Doorgaan op de huidige wijze (met alle financiële risico's van dien).
- De meest succesvolle programmaonderdelen onderbrengen bij een andere partner in het gebied Delfshaven.
- De activiteiten afbouwen en in de loop van 2021 stoppen.

De externe begeleider heeft gevraagd of zij haar werkzaamheden onder de vlag van Mara kan uitvoeren. Mara heeft hiermee ingestemd. Bij aanvang bleek dat er veel tijd moest worden

gestoken in het schrijven en aanvragen van de jaarlijkse subsidie die Casa Tiberias doet in het kader van Couleur Lokaal. Hoewel dit niet tot de opdracht behoorde, hebben we besloten om Casa Tiberias hier toch bij te ondersteunen.

Ondersteuning stichting Gezana

a. Relevantie project

Op verzoek van de gemeente Rotterdam heeft Mara intensieve ondersteuning geboden aan Stichting Gezana, een inloophuis voor Rotterdammers met een Eritrese achtergrond. Daarbij zijn de volgende doelstellingen benoemd:

- 1) Het verzorgen van een training, inclusief voorbereiding, werving en nazorg voor sleutelfiguren onder de vrijwilligers van Gezana: naar schatting 36 uur.
- 2) Het bieden van ondersteuning bij het inoefenen van de nieuwe werkwijze van de vrijwilligers: naar schatting 60 uur.
- 3) Ondersteunen bij het leren projectmatig te werken (ontwikkelen projectplan, aanvragen financiering: naar schatting 40 uur.
- 4) Organisatorische versterking (verbeteren bestuurlijke structuur, coaching bestuursleden, monitoring en evaluatie procesdoelen, het ondersteunen bij het opstellen van begrotingen en het voeren van een transparante administratie, het ontwikkelen van vrijwilligersbeleid): naar schatting 40 uur.
- 5) Het versterken van de positie in het netwerk (verbinding met formele en informele partijen, relatie met de wijk, relatie met gemeentelijk beleid, het beheren en onderhouden van relaties): naar schatting 30 uur.

Zoals grote delen van onze samenleving heeft ook stichting Gezana veel last gehad van de Corona pandemie en de daarmee samenhangende maatregelen. Hierdoor komt zelfs het hele voortbestaan van stichting onder druk. Het niet kunnen bezoeken van het buurthuis heeft natuurlijk ook consequenties voor de dienstverlening die gepland stond. Toch kon een aantal activiteiten doorgang vinden, zoals het spreekuur en de taallessen. Ook de coaching en begeleiding door Stichting Mara ondervond nadeel van beperkende omstandigheden. Hieronder beschrijven we in het kort de realisatie van deze 5 doelstellingen met toelichting op hetgeen we tijdens de uitvoering hebben geleerd.

b. Werven, trainen en ondersteunen van vrijwilligers:

- Gericht benaderen van mensen uit de gemeenschap en hen motiveren om vrijwilligerswerk te doen.
- 5 vrijwilligers zijn geworven en getraind. Wat het lastig maakt is de onregelmatigheid van de deelname van de vrijwilligers (door werk, opleiding en privé) en het verschil in opleidingsniveau. Al met al is de basis voor kennisoverdracht smal en kwetsbaar. En hoewel er vaker nieuwe namen genoemd werden, bleef het uiteindelijk bij deze vijf vrijwilligers.
- Om de duurzaamheid van de kennisoverdracht te verhogen, dient er gewerkt te worden aan het uitbreiden van het aantal en de kwaliteit van vrijwilligers.
- Er zijn vacatureteksten voor diverse vrijwilligersfuncties opgesteld.
- Er is ondersteund in het vinden van een goede website bouwer.
- Er is een training 'projectplan schrijven' gegeven aan drie vrijwilligers.

- Er is een training 'fondsenwerving' gegeven aan drie vrijwilligers.
- Er is een training 'gebruik Excel' gegeven aan twee vrijwilligers.
- Er is een vrouwengroep gestart, die -in een setting van een traditionele Eritrese koffiecereemonie- met elkaar in gesprek gaan over knelpunten in hun leven en in hun participatie in de Nederlandse samenleving. Bij de eerste bijeenkomst zijn vier vrijwilligers actief geweest. Er kwamen 25 vrouwen op af.
- Er is een wandelgroep gestart voor (oudere) mannen. Doel is de gezondheid versterken en eenzaamheid bestrijden. Wekelijks wandelen 8 tot 10 mannen.

c. Ondersteuning bij de professionalisering van de organisatie:

- Er werd wekelijks coaching gegeven aan het coördinatieoverleg. Hier wordt de week doorgenomen en werkafspraken gemaakt, kwesties worden besproken en geadresseerd. In dit overleg is ook de positie van stichting Gezana in de wijk en in Rotterdam en het op- en uitbouwen van relevante relaties aan de orde.
- Er werd individuele coaching aan coördinatoren gegeven.
- Er zijn functioneringsgesprekken gevoerd met vrijwilligers. Deze gesprekken zijn gericht op het optimaliseren van ieders inzet, betrokkenheid en welbevinden. In deze gesprekken zijn ook de verwachtingen besproken omtrent de toekomst van de stichting.
- Ondersteuning geboden aan bestuursvergaderingen (taken, verantwoordelijkheden, financiën).
- Registratie van activiteiten. Deelname aan activiteiten wordt middels aanwezigheidsformulieren en foto's vastgelegd. Voor de registratie van hulpvragen en van ondernomen stappen zijn eenvoudige invulformulieren en een overzichtelijk registratiesysteem ontwikkeld, maar het gebruik hiervan vraagt nog wel wat aandacht.
- Registratie van afgelopen tijd/jaren boven tafel halen.
- Sociale kaart inzichtelijk maken.
- Vrijwilligersbeleid. Het vrijwilligersbeleid is aangepakt. Er zijn vrijwilligerscontracten ontwikkeld en afgesloten. Voor enkele vrijwilligers is er ondertussen een vrijwilligersvergoeding voorhanden. Er is informatie ingewonnen over de vrijwilligersverzekering die in Rotterdam geldt.
- De taken en verantwoordelijkheden van bestuur en uitvoering zijn onderscheiden. In een kleine organisatie als stichting Gezana hebben de vrijwilligers veelal zowel bestuurlijke als uitvoerende taken. Dit hoeft geen problemen te veroorzaken. Wel is het zaak de verschillende taken en verantwoordelijkheden ook op papier vast te leggen. Dit is nu gebeurd.
- Op basis van gegevens van 2019 is het bestuur ondersteund in het maken van een concept financieel verslag 2020 en een begroting 2021. De houdbaarheid hiervan is sinds de tweede langdurige lockdown reeds lang verstreken. Het bestuur streeft er naar om het vastgestelde financieel verslag over boekjaar 2020 en de balans per 1 januari 2021 op 1 maart 2021 gereed te hebben.
- Er is gewerkt aan een eenvoudig en transparant boekhoudsysteem, waarin herkenbare posten van de exploitatie- en activiteitenkosten zijn opgenomen. Deze worden per maand geactualiseerd. De bestuursvergadering bespreekt eens per kwartaal de stand van de financiën.

- Er is geholpen bij het factureren van een vergoeding voor huur en werving deelnemers voor taallessen van taalaanbieders.
- Er is geholpen bij het maken van een financiële aanvraag voor vrouwenontmoeting en -voorlichting bij Gebiedscommissie.

d. Brugfunctie vervullen naar het netwerk van Rotterdamse instellingen:

- Ondersteuning in de ontwikkeling Sociale kaart Nieuwe Westen, Delfshaven en gemeente Rotterdam.
- Verbinding gemaakt met de manager Vraagwijzer Natasha van der Stel (vast contactpersoon).
- Verbinding gemaakt met de Wijknetwerker Mohamed el Hadji (aanvraag Bewonersinitiatief).
- Verbinding gemaakt met de GGD over Gezondheidsvoorlichting.
- Contacten met WMO Radar, diverse medewerkers (deelname aan training Budgetcoach en Taalnetwerk Delfshaven) versterkt.

MOC Schilderswijk

a. Relevantie project

Het Multicultureel Ontmoetingscentrum in het hart van de Haagse Schilderswijk biedt onderdak aan talrijke initiatieven en activiteiten voor bewoners van de wijk. Georganiseerd vanuit een levensbeschouwelijke inspiratie maar open voor iedereen is er een breed aanbod op het gebied van scholing, ontmoeting en ondersteuning van individuele personen. Binnen de Schilderswijk vervult het MOC een belangrijke functie, die door velen wordt gewaardeerd. Het MOC biedt fundamentele voorzieningen zoals taallessen voor meer dan 100 inwoners van de wijk en huisvesting bij de Voedselbank.

Het MOC is een zelfstandige organisatie met een eigen financiering, maar blijkt uiterst kwetsbaar, zowel bestuurlijk als in haar uitvoering. Omdat wij vinden dat het MOC een grote meerwaarde heeft in de Schilderswijk, helpt Mara bij het aangaan van nieuwe en kansrijke coalities in en rond de Schilderswijk en stimuleert andere organisaties om zoveel mogelijk gebruik te maken van de voorzieningen van het MOC. Dit resulteert in een reeks van activiteiten waarbij de samenwerking van (zelf)organisaties in de Schilderswijk voorop staat.

Meerwaarde project: vrijwilligersbeleid professionaliseren / versterken en verbreden wijknetwerk en maatschappelijke organisaties in de Schilderswijk / maatschappelijk betrokken ondernemen stimuleren.

b. Doelgroep

De bezoekers van het MOC zijn mensen uit de Schilderswijk, veelal met een migratieachtergrond. De meesten hebben banen in bijv. de schoonmaakbranche, privé-schoonmaak, magazijnen van bedrijven of kassen. Anderen leven van een uitkering.

c. Aantal bereikte cliënten

In 2020 is het MOC meermalen dicht of bijna dicht geweest door de corona maatregelen. Daardoor waren er zeer rustige maanden, waarin alleen de wekelijkse voedselbank doorging. In de maanden dat er meer mocht, was het dan aanzienlijk drukker in het pand. Het

bezoekersaantal fluctueerde daardoor van zo'n 120 bezoekers per week tot soms ruim 400 bezoekers.

In totaal registreerden we desondanks bijna 9000 drempeloverschrijdingen over het hele jaar gemeten, wat vergelijkbaar is met eerdere jaren. Dit is exclusief de bezoekers van partijen die met het MOC samenwerken en activiteiten in het pand ontplooiën.

d. Resultaten en outcome

	Resultaten in projectplan	resultaten 2020
1.	Aantal vrijwilligers: 50	Er zijn 50 vrijwilligers die 'op de lijst staan', maar door corona zijn die niet allemaal actief (leeftijd, gezondheid en kwetsbaarheid zorgen dat mensen terughoudend zijn). Aan het einde van het jaar zijn er 31 vrijwilligers structureel actief. De andere 19 zijn minder zichtbaar, maar willen wel verbonden blijven.
2.	Aantal bezoekers: meer dan 2000	Er zijn ongeveer 9000 drempeloverschrijdingen geweest. Belangrijke groepen daarbinnen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Wekelijks 120 bezoekers van de voedselbank. Dit aantal is oplopend: aan het einde van jaar waren het er meer dan 150 per week. • In de perioden dat het mocht (jan.-febr. en juni tot halv november) werd er 2 keer week taalles gegeven aan gemiddeld 40 tot 45 deelnemers • In de periode dat het mocht (juli – okt.) waren er wekelijks 10 deelnemers aan het Creacafé en 5 deelnemers aan de Yoga bijeenkomsten. • Er waren wekelijks gemiddeld 30 vrijwilligers actief.
3.	Bestuur is vernieuwd	In 2020 zijn enkele oude bestuursleden afgetreden en is er een nieuw bestuur gevormd, met twee oude en drie nieuwe leden. Deze nieuwe leden zijn geworven uit de parochie waar de Schilderswijk toe behoort. Er is ook een Raad van Advies opgericht, die meedenkt over beleid en inhoud. Hiervoor zijn 4 nieuwe leden geworven, ook woonachtig in de wijk of de directe omgeving ervan. Het lukt moeizaam om hier mensen met een migratie achtergrond te vinden. Dat heeft zeker te maken met de corona maatregelen: mensen die gevraagd zijn, willen wel maar durven niet goed.
4.	Activiteiten: 7 dagdelen per week open voor bewoners	Het MOC is elke weekday open voor inloop. In het weekend zijn er activiteiten van partners, zoals de Ghanese Kerk. Er worden 6 dagdelen per week activiteiten aangeboden. Daarnaast zijn er op weekdagen twee dagdelen per week activiteiten van derde organisaties, met name gericht op vrouwen uit de wijk.

5.	Samenwerking	<p>Er is in 2020 in wisselende mate van intensiteit (mede door corona) samengewerkt met 16 organisaties of instanties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nextprojecten • Stagehuis • Buurtkamer • Zebra welzijn • Schildershoeve • Rubenshoek • Afrasya • Ghanese kerk • Parochie Sterre der Zee • OPstap Den Haag • Lucaskerk • Voedselbank Haaglanden • Yasmine • Paardenberg • YMCA • Wereldhuis • Schilderswijk Tours <p>Daarnaast neemt het MOC deel aan de bijeenkomsten van het netwerk rond het Teniersplantsoen en de Haagse Tafel</p>
----	--------------	---

e. Werving nieuwe vrijwilligers

Er is in 2020 geworven voor bestuur en Raad van Advies (respectievelijk 3 en 4 nieuwe vrijwilligers. Daarnaast is veel energie gaan zitten in het behouden van de bestaande vrijwilligers, wat ernstig werd bemoeilijkt door de corona maatregelen.

In 2020 zijn nieuwe vrijwilligers geworven voor ondersteunende activiteiten: er zijn 7 nieuwe docenten Nederlandse Taal actief geworven. Dit was nodig omdat –vanwege de Coronamaatregelen- er met kleinere groepen studenten gewerkt moest worden.

f. Aantal actieve vrijwilligers

31 vrijwilligers actief, 19 vrijwilligers oproepbaar als de corona maatregelen versoepelen

g. Gestopte vrijwilligers

Een aantal oudere docenten is gestopt met het geven van taallessen. Het is verder op dit moment lastig te bepalen of alle passieve vrijwilligers ook echt door willen gaan. Dat zal in 2021 verder blijken.

h. Taken van vrijwilligers

Vorbereiden en bemensen uitgifte voedselpakketten, gesprekspartner zijn bij de inloop, geven van taallessen, organiseren van activiteiten voor vrouwen (creacafé, yoga), faciliteren van zaken in het pand. Daarnaast het bemensen van het bestuur en de raad van advies.

The Challenge Rotterdam

a. Relevantie project

Stichting is in 2018 gestart met The Challenge een nieuw project, waarbij tieners zich als vrijwilliger inzetten voor kwetsbare groepen in de stad.

In The Challenge gaan jongeren van 12 t/m 18 jaar in kleine teams, ondersteund door een vrijwillige coach aan de slag met een maatschappelijke uitdaging: ze onderzoeken het probleem, proberen samen iets te bedenken dat een positieve bijdrage levert om dat probleem te verzachten of verminderen en gaan vervolgens ook echt daarmee aan de slag. Aan het einde van het traject komen alle teams samen en worden bij een feestelijke afsluiting de projecten aan elkaar gepresenteerd en beoordeeld. Eén team wint de grote Challenge Award voor het beste project. Alle andere teams krijgen ook een award voor dat aspect van hun project waarin zij excelleerden.

b. Doelstellingen voor 2020:

Er nemen minstens 100 jongeren deel aan vrijwilligerswerk via The Challenge, begeleid door 20 vrijwillige coaches. De jongeren vormen tenminste 15-20 teams die zich ieder focussen op een door hen gekozen maatschappelijk vraagstuk. Ze verdiepen zich in de thematiek, ontwikkelen een daarbij passende activiteit en reflecteren op de resultaten. Stichting Mara bemiddelt hiervoor samenwerking met minstens 15-20 (maatschappelijke) organisaties in Rotterdam die zich inzetten voor kwetsbare mensen. Het project wordt 2 keer per jaar aangeboden en wordt steeds na zes maanden afgerond met een afsluitende activiteit, waarbij elk team een award ontvangt voor datgene waar zij in uitblonden, zoals bijvoorbeeld creativiteit, inzet, samenwerking, presentatie etc.

Fase van het project: ontwikkeling.

c. 1^e halfjaar 2020

Eind 2019 werd de projectleider van The Challenge ziek. Pas na enige tijd werd duidelijk dat dit lang zou gaan duren. Medio februari konden we daardoor pas een vervanger laten starten. De teams waren wel al gevormd, maar moesten als het ware opnieuw wakker gemaakt worden. Net op dat moment overviel ons de corona crisis. Uiteindelijk zijn er daardoor van de oorspronkelijke 7 teams nog 4 teams overgebleven, die hun challenge voor het grootste gedeelte online uitvoerden. Hier waren in totaal 26 jongeren bij betrokken met 8 coaches. De afronding van het project vond ook online plaats, waarbij de uitslag bekend is gemaakt door wethouder Michiel Grauss.

Het is uiterst onzeker hoe The Challenge in het tweede half jaar verder gaat. Wij zijn voor het werven van de teams sterk afhankelijk van de medewerking van scholen in Rotterdam.

Vooralsnog krijgen wij van het signaal dat zij nu prioriteit aan andere zaken geven. Ook is het onzeker of er wel groepsactiviteiten mogelijk zijn voor kwetsbare doelgroepen. Zorginstellingen zitten bijvoorbeeld nog altijd niet te wachten op dit soort aanbod.

d. 2^e halfjaar 2020

Zoals te verwachten in het najaar van 2020 hebben er helaas geen activiteiten plaats kunnen vinden, vanwege de beperkende corona maatregelen. Wel is er in deze periode flink geïnvesteerd om nieuwe deelnemers en coaches te werven voor de start van een nieuw (coronaproef) traject in 2021. Met succes. Er zijn in de laatste maanden van het jaar 16 coaches geworven en 4 scholen hebben hun wens geuit om dit of volgend schooljaar mee te willen doen.

Door Warme Aandacht Rotterdam Sterker (DWARS – proeftuin Maatschappelijke Diensttijd)

a. Relevantie project

DWARS is een project in het kader van de maatschappelijke diensttijd, wat inhoudt dat jongeren zich vrijwillig inzetten voor een ander en zo een bijdrage leveren aan de samenleving. Daarbij leren ze nieuwe vaardigheden en ontwikkelen ze hun talenten. DWARS heeft ten doel om jongeren die elkaar normaal niet zo snel tegenkomen, bijvoorbeeld van verschillende religieuze en culturele achtergronden of jongeren die dakloos zijn, om in gemengde groepen vijf activiteiten te organiseren. De jongeren bedenken samen welke activiteiten zij uitvoeren. Van meelopen op de redactie van een mediazender tot ouderen helpen op de computer, alles is mogelijk. De jongeren krijgen een training in 'mobiele journalistiek'. Op basis daarvan delen zij hun ervaringen op sociale media. Het project wordt uitgevoerd in de regio Rijnmond voor jongeren tussen 14 en 30 jaar. Het project is een samenwerking van SKIN-Rotterdam, Stichting Mara en SPIOR en maakt deel uit van de tweede tranche 'proeftuinen' voor maatschappelijke diensttijd van ZonMw.

Stichting Mara is betrokken bij het werven van jongeren, het begeleiden van de vrijwillige coaches van de groepen jongeren en het organiseren van de trainingen.

b. Doelstellingen voor 2020:

In totaal nemen in het project 150 jongeren deel in circa 15 groepen en worden er 15 trainingen gegeven. Stichting Mara werft hiervan als een van de partners tenminste 50 jongeren en 5 coaches. We zijn betrokken bij de organisatie van alle 15 trainingen. Het project wordt in 2020 afgerond.

Fase van het project: onderhoud.

c. 1^e halfjaar 2020

Het werven van coaches is afgerond. Ook de trainingen zijn intussen afgerond en de werving van jongeren verloopt goed. Op dit moment ligt de nadruk nog op het uitvoeren van de activiteiten. Door de coronacrisis is dit sterk bemoeilijkt. De projectpartners hebben een creatieve manier gevonden in de vorm van een challenge, waarbij elke deelnemer een box ontvangt met materialen om individueel tenminste 5 activiteiten te doen in combinatie met online samenkomsten met een groepje jongeren.

d. 2^e halfjaar 2020

Er hebben in totaal 197 jongeren meegedaan met het project waarvan 32 via Mara. De groepen zijn georganiseerd rond de activiteiten. Jongeren hebben hun talenten ontwikkeld en ingezet op een manier die bij hun past. Jongeren met verschillende achtergronden (etniciteit, religie, sociale status, leeftijd, kwetsbare positie), die in andere situaties elkaar niet tegenkomen, hebben kennism gemaakt en samengewerkt. Jongeren hebben bijgedragen aan concrete

behoeften in de samenleving door aandacht en hulp te geven aan kwetsbare mensen waarmee ze normaal niet in aanraking komen. Andersom hebben mensen in kwetsbare posities ook aandacht ontvangen. Jongeren hebben laten zien dat ze bij kunnen dragen aan de samenleving. Via de sociale media is dat zichtbaar geworden. Het voldane gevoel dat de jongeren krijgen door iets voor een ander te doen zonder tegenprestatie is belangrijker voor hen dan een beloning. Er is geen nieuw project voor maatschappelijke diensttijd ingediend. De lessen uit dit project worden door Mara meegenomen in het project The Challenge (zie 4.1.).

WegWijs in 010

a. Relevantie project

Stichting Mara heeft zich de afgelopen 7 jaar ingezet met het maatjesproject New@Home (nu WegWijs in 010) voor jonge nieuwkomers in de leeftijd van 12 tot 18 om hen te helpen om sociaal en maatschappelijk hun plek te vinden in Rotterdam. Jonge nieuwkomers komen weinig in contact met Nederlanders, terwijl ze dat wel zouden willen. Hun leven speelt zich af op school en thuis, waardoor het moeilijk voor hen is zich in de Nederlandse samenleving thuis te gaan voelen. Dit kan leiden tot eenzaamheid of ontsporing. Docenten van Internationale Schakel Klassen (ISK's) zien dit gebeuren en onderstrepen het belang van extra ondersteuning voor deze groep. Jaarlijks koppelde Stichting Mara zo'n 25 jonge nieuwkomers aan een maatje, waarbij steeds werd gekeken voor welke ISK-leerlingen dit het hardste nodig is.

Met ingang van het schooljaar 2018-2019 is de werkwijze aangepast: er wordt niet langer individueel gekoppeld, maar krijgen studenten (studenten van hogescholen in Rotterdam, die dit als stage mogen doen) in tweetallen een groep van vijf jonge nieuwkomers onder hun hoede. Op die manier kan Stichting Mara voldoen aan de groeiende vraag naar ondersteuning vanuit de ISK's.

Studenten worden getraind door Stichting Mara en ontwikkelen een aantal relevante activiteiten voor de jonge nieuwkomers. Ze ontvangen feedback op de verslagen over deze activiteiten en worden in intervisiegroepen ondersteund. Stichting Mara werkt hiervoor samen met 5 scholen met ISK's en Koers VO als koepelorganisatie.

b. Doelstellingen voor 2020:

Er worden minimaal 40 jongeren in groepen gekoppeld aan steeds een tweetal studentmaatjes in het schooljaar 2019-2020. De activiteiten vinden plaats in de tweede helft van het schooljaar, voorbereiding en werving in de eerste helft. De studenten worden begeleid en de vorderingen van de jongeren worden gemeten. Om de jongeren die hebben meegedaan met WegWijs in 010 de kans te geven actief te blijven, krijgen alle jongeren na de afronding van het traject informatie over eerdergenoemd project The Challenge.

Fase van het project: innovatie/onderhoud.

c. 1^e halfjaar 2020

Aan het begin van 2020 waren 43 ISK-leerlingen aangemeld en gekoppeld in groepjes van 4 (of 5) aan steeds twee studenten of vrijwilligers. De kennismaking was geweest en de activiteiten gepland voor de periode maart tot en met juni. De corona crisis maakte de uitvoering hiervan

onmogelijk. Alle groepen zijn vervolgens 'opgeheven' en elke leerling is vervolgens aangeboden om individueel een maatje te krijgen. Dit aanbod liep via de ISK-scholen. Van de 5 deelnemende ISK-scholen gaven er 2 aan dat – omdat ze zelf zo goed als gesloten waren en moeizaam contact hadden met hun leerlingen – ze het nu niet konden organiseren. De drie andere ISK-scholen konden dit wel. Uiteindelijk zijn zo 26 leerlingen individueel gekoppeld. Elke leerling heeft sindsdien wekelijks contact met een student of vrijwilliger. Van elke online ontmoeting is verslag gemaakt, waaruit – bij een eerste vluchtige analyse – blijkt dat het voor de ISK-leerlingen een heel waardevol traject was in een tijd van een nog groter isolement dan anders. We zijn blij dat begin juli alle deelnemende leerlingen en hun maatjes wel samen een dag naar Blijdorp konden gaan. Dat was een erg mooie en betekenisvolle afsluiting van het schooljaar.

De werkwijze die we nu hanteren, bevalt ons zo goed dat we met de ISK-scholen in overleg zijn om dit vanaf nu zo te blijven aanbieden, al dan niet naast het groepsaanbod. Voordeel is dat bij individuele koppeling leerlingen het hele jaar door kunnen instromen. Dat daar behoefte aan is, blijkt nu al: een eerste koppeling is gemaakt voor een leerling die in de zomervakantie een maatje van ons krijgt.

d. 2^e halfjaar 2020

Aangezien WegWijs in 010 een schoolproject is ligt het normaal gesproken in de zomermaanden juli en augustus stil. Zoals eerder beschreven zijn we wel in juli naar Blijdorp geweest. Dit was een groot succes, uiteindelijk zijn er 25 ISK-leerlingen meegegaan.

In de zomervakantie wilden 3 vrijwilligers iets extra's doen voor de leerlingen door 2 extra activiteiten te organiseren: zij zijn met 4 leerlingen naar het spoorwegmuseum in Utrecht geweest en met 5 leerlingen gaan midgetgolven.

Eind augustus is gestart met de voorbereiding voor de nieuwe editie van WegWijs in 010. Er is contact opgenomen met de ISK's die eerder deelgenomen hebben aan het project. Dat waren er 6 in totaal. Alle ISK's gaven aan, dat nu het gevaar rondom Corona geweken leek te zijn, weer te willen deelnemen aan het project.

Leerlingen van het schooljaar 2019-2020 zijn opnieuw uitgenodigd om deel te nemen, omdat zij door de lockdown nauwelijks op pad hebben kunnen gaan in groepjes. Slechts 1 leerling van dat schooljaar heeft zich nu weer opgegeven. Dit heeft te maken met dat een aantal leerlingen doorgestroomd zijn naar het reguliere onderwijs of dat hun school toch besloot hun deelname even op pauze te zetten tot Corona voorbij is.

De projectleider van WegWijs heeft in de maand september op iedere school een voorlichting gegeven aan de mentoren over hoe WegWijs eruit komt te zien in het nieuwe schooljaar. Waar normaal gesproken WegWijs pas zou starten in februari, hebben we er nu voor gekozen niet te wachten.

Aangezien het eindelijk weer mogelijk was fysieke activiteiten te ondernemen hebben we in samenspraak met de ISK's besloten na de zomervakantie zo snel mogelijk door te gaan met het project. Wel met een online back-up plan indien er weer een volgende lockdown zou komen. Het online back-up plan hield het volgende in:

- De leerlingen worden gewoon ingedeeld in groepjes van 4 of 5. Aan elk groepje koppelen we 2 vrijwilligers
- Elke vrijwilliger krijgt in het groepje 2 of 3 leerlingen als zijn of haar 'eigen' leerlingen. In een periode van lockdown zoeken de vrijwilligers dan individueel contact met de

leerlingen. Ze maken dan dus wat extra tijd vrij om elke leerling voldoende aandacht te geven en 1 keer per week contact hebben (al dan niet online) en 1 op 1 op stap gaan.

- Naast dat de vrijwilliger/student individueel contact zoekt met de leerlingen organiseren de studenten wekelijks online activiteiten, bijvoorbeeld een online quiz of bingo. Zodat het groepscontact ook behouden blijft.
- Zodra de maatregelen versoepelen, wordt weer verder gegaan met fysieke groepsactiviteiten.

Eind augustus, begin september is ook de werving van de vrijwilligers en de studenten gestart. In totaal zijn er 12 sociaal werk InHolland studenten geworven via het UVV, 3 vrijwilligers uit het eigen netwerk en 1 vaste stagiair 2^e jaars sociaal werk van de Hogeschool Rotterdam. De studenten en vrijwilligers zijn voorbereid op het begeleiden van de leerlingen middels een online training en individuele gesprekken met de projectcoördinator.

Helaas kwamen half september de eerste berichten alweer naar buiten dat de Covid-19 besmettingen opliepen. Hierdoor hebben 3 ISK-scholen aangegeven toch te willen wachten met deelnemen, ondanks het aangeboden alternatief.

3 ISK-scholen wilden wel doorgaan met het project: Albeda Start, Wolfert van Borselen en OSG Hugo de Groot. In totaal zijn er op dit moment 33 leerlingen opgegeven en gekoppeld aan de vrijwilligers en studenten. Dit leverde 7 groepjes op.

Pas in november kwam het aanmelden van leerlingen door de ISK's goed op gang. Half november konden de eerste groepjes starten met de wekelijkse activiteiten. Toen half december weer een harde lockdown ingevoerd werd, zijn zij zoals afgesproken overgeschakeld naar het online alternatief.

OPstap Rotterdam

a. Relevantie project

Het aantal thuisloze jongeren in Rotterdam is de laatste jaren snel gestegen. De precieze oorzaak is moeilijk vast te stellen, maar de moeizame overgang van de hulpverlening van 18- naar 18+ speelt zeker een rol. Thuisloze jongeren ontbreekt het vaak aan een netwerk buiten de hulpverlening. Er zijn weinig positieve prikkels en veel van de geboden ondersteuning leidt tot negatieve ervaringen.

OPstap Rotterdam wil thuisloze jongeren, die geplaatst zijn in een opvanginstelling, een structurele wekelijkse bijeenkomst aanbieden, die hun netwerk vergroot en waar los van hulpverlening aandacht en zorg voor hen is zonder dat er een oordeel over hen geveld wordt. Daarnaast willen we werken aan het vergroten van hun zelfvertrouwen door de jongeren te helpen bij het formuleren van hun ambities en vervolgens om, samen met een vrijwilliger van Stichting Mara, een realistische eerste stap te zetten op weg naar het realiseren daarvan. In de meeste gevallen houdt dat in dat een jongere mee kan doen aan ervaringstrajecten (stage of werkervaringsplekken) die we organiseren in samenwerking met het Rotterdamse bedrijfsleven. De jongeren worden goed voorbereid van tevoren zodat zij weten wat er van hen verwacht wordt. Ook de werkgever krijgt handvatten mee om wederzijds begrip tussen jongere en werkgever te vergroten. We spreken over een eenmalige of tijdelijke samenwerking en jongeren ontvangen bij een succesvolle afronding van het traject een aanbevelingsbrief die ze bij verdere sollicitaties of aanmeldingen voor opleidingen kunnen gebruiken. In het afgelopen jaar

hebben twee jongeren zelfs een arbeidscontract gekregen naar aanleiding van een door Stichting Mara georganiseerde ontmoeting. Een van hen is dankzij die baan nu schuldenvrij.

Stichting Mara kan dit project uitvoeren op basis van haar lange ervaring in Den Haag, waar we al meer dan tien jaar een OPstap project uitvoeren, waar jaarlijks meer dan 150 Haagse zwerfjongeren aan deelnemen. In Rotterdam hebben we inmiddels een relevant netwerk opgebouwd, onder andere als een van de organisaties achter het project Koersen op eigen Kunnen (2017-2018), waarbij opvanginstellingen voor zwerfjongeren zijn gekeurd en aanbevelingen voor verbetering hebben ontvangen. In 2019 hebben we het bestaande netwerk in Rotterdam verder uitgebreid. In 1 jaar tijd (van sept. tot aug.) hebben 126 zwerfjongeren deelgenomen.

b. Doelstellingen voor 2020:

Tenminste 100 individuele jongeren uit 5 opvanginstellingen hebben deelgenomen aan (een aantal van) de wekelijkse bijeenkomsten voor dak- en thuisloze jongeren: de ene week samen (koken en) eten de andere week iets samen ondernemen. Gedurende de bijeenkomst wordt gewerkt aan 'socialisatie' van de jongeren. Tenminste 10 vrijwilligers nemen deel aan OPstap. Een deel van de vrijwilligers (diegene die wij bekwaam achten) begeleiden een of meerdere jongeren 1 op 1. Zij spreken dus af buiten de wekelijkse activiteit om en onderzoeken samen met de jongere waar zijn/haar ambitie ligt en welke stappen zij kunnen ondernemen om dichterbij die droom te komen. Stichting Mara initieert in 2020 in samenwerking met het bedrijfsleven tenminste 8 individuele ervaringstrajecten waarin een jongere (werk)ervaring kan opdoen en organiseert daarnaast twee keer een event, waarbij dak- en thuisloze jongeren worden betrokken als vrijwilligers. Waar mogelijk laten we deelnemers van OPstap ook meedoen in het project DWARS (proeftuin maatschappelijke diensttijd).
Fase van het project: ontwikkeling.

c. 1^e halfjaar 2020

In het eerste halfjaar bleek opnieuw dat de vraag naar een project als OPstap groot is in Rotterdam. Ondanks de corona crisis – waardoor een tijd lang alleen onlineactiviteiten mogelijk waren – ontmoetten we nu al 71 individuele jongeren. Zij komen voornamelijk uit de 5 opvanginstellingen waarmee we samenwerken, maar steeds vaker zien we ook jongeren uit andere instellingen die op eigen initiatief of uitnodiging van een vriend deelnemen. Sinds de corona crisis zijn veel jongeren gekoppeld aan een eigen maatje naast de deelname in de groep. 15 vrijwilligers zijn actief. Het aantal trajecten dat we met jongeren zijn gestart naar het vergroten van hun vaardigheden, het vinden van werk of het herstellen van vertrouwen is inmiddels opgelopen naar meer dan 30 trajecten. Een groot deel van de jongeren is hun baantje kwijtgeraakt in corona tijd, maar het lukt ons inmiddels goed om hen weer aan het werk te helpen. We zien wel – nu we elkaar weer in levenden lijve kunnen ontmoeten – dat veel jongeren een stevige knauw hebben gekregen in de afgelopen maanden. Klachten die lijken op depressiviteit en toenemende problemen met schulden of drugs komen meer voor dan anders.

d. 2^e halfjaar 2020

In het tweede halfjaar van 2020 is het ons gelukt, ondanks de coronamaatregelen, om wekelijks live activiteiten aan te bieden. In totaal hebben dit jaar 119 individuele jongeren deelgenomen.

Er zijn 16 vrijwilligers actief geweest, waarvan er 11 'gewone' vrijwilligers, 2 stagiaires en 3 ervaringsdeskundige jongeren die toe waren aan een volgende stap en fungeerden als een soort 'tussen vrijwilliger'.

Dit jaar waren 19 jongeren gekoppeld aan een van de vrijwilligers. Voor sommigen was dit een kortdurende koppeling (bijvoorbeeld als doel het zoeken van een baan en daarna weer uit elkaar gaan) bij anderen hield de koppeling meer in. De vrijwilliger ontfermde zich langdurig over de desbetreffende jongere en zij spraken zo nu en dan af.

Met de wekelijkse activiteiten hebben we verschillende vormen uitgetest, afgestemd op de op dat moment geldende coronamaatregelen. Voorbeelden daarvan zijn:

- Activiteiten aanbieden aan de hele groep (zoals altijd).
 - De activiteit in 2 delen splitsen. Bijvoorbeeld de ene helft van de groep om 19 uur, de andere helft om 20.30 uur.
 - Buiten picknicken in plaats van binnen samenkomen.
 - Gedurende de week iedere avond een activiteit aanbieden aan kleine groepjes jongeren.
- Alle vormen hebben zo hun voordelen en nadelen.

Door de coronamaatregelen is het belangrijk dat de groepen nooit te groot worden, daarom roosteren we per activiteit minder vrijwilligers in en hebben we de jongeren actief gevraagd zich van te voren aan te melden voor activiteiten. Dat is een onderdeel dat voor bijna alle jongeren erg lastig is.

Het contact met de vrijwilligers is zowel voor de jongeren als voor de projectcoördinator minder vanzelfsprekend, omdat we elkaar al lange tijd niet meer allemaal tegelijkertijd zien. In groepsverband afspreken was nauwelijks mogelijk. Naast een live intervisie en één keer live samenkomen hebben we een onlinetraining gedaan. Daarnaast hebben de vrijwilligers vooral telefonische begeleiding gekregen 1 op 1.

Er hebben dit jaar maar aan 1 event jongeren deel kunnen nemen in verband met de coronamaatregelen. Dat event was in januari. Er deden 6 jongeren mee.

Er zijn 4 ervaringstrajecten geweest, waarvan 1 met een bedrijf en 3 met het project DWARS. Dit aantal is lager dan verwacht in verband met COVID 19. Wel hebben we 10 jongeren kunnen helpen bij het vinden van een nieuwe baan.

Opstap voor Zwerfjongeren in Den Haag

a. Relevantie project

De ervaring uit het verleden heeft ons geleerd dat deze activiteiten bijdragen aan een soepele overgang naar volwassenheid voor de jongeren (pijler 5. Subsidieoverzicht jeugd 2020, pagina 28).

We willen bijdragen aan de ambitie om jongvolwassenen te begeleiden die kampen met een opeenstapeling van problemen op diverse leefgebieden, in dit project in ieder geval ook dak- of thuisloosheid. We realiseren ons met de gemeente dat zij een risico vormen voor zichzelf en moeilijk bereikbaar zijn. Door hen een sociale en veilige omgeving te bieden middels laagdrempelige activiteiten, blijven we dichtbij hen, winnen we hun vertrouwen en kunnen we hen helpen om op een goede manier 'in zorg te blijven'. We stimuleren hen om hun talenten te ontwikkelen en te benoemen en investeren in een vertrouwensrelatie, die los van de

hulpverlening staat. Op deze manier geven we een positieve impuls in de kwetsbare periode waarin ze in toenemende mate geacht worden zelfstandig te zijn.

Uitgangspunt in ons project is dat jongeren zelf zoveel mogelijk actief betrokken worden bij de activiteiten; zij kunnen zelf ideeën aanleveren voor wat ze willen doen. Op deze manier sluiten de activiteiten goed aan bij het subsidiedoel: “Stimulering van activiteiten gericht op het ondersteunen van kwetsbare jongeren, in de overgang van jeugd naar volwassenheid, waarbij wordt aangesloten op de leefwereld van de jongere/jongvolwassene”: volwassenen worden houdt niet op, op de dag dat je het formeel bent als je 18 wordt, maar begint dan feitelijk pas. In de kwetsbare eerste periode van deze (jong)volwassenheid, is Mara OPstap met haar vrijwilligers een te vertrouwen plek, waar jongeren op kunnen terugvallen.

Mara OPstap doet dat door met haar begeleiding (zowel door onze professionele medewerker, als door onze getrainde vrijwilligers) aandacht te hebben voor vragen en uitdagingen op diverse leefgebieden. We zijn geen hulpverleners, maar juist daardoor worden we wel door de jongeren vertrouwd. Vaak leggen zij ons hun vragen en aarzelingen voor en kunnen wij op onze beurt hen stimuleren om in het proces van hulpverlening te blijven.

Aanvullend: door op deze wijze met jongeren op stap te gaan, sluiten we ook aan het stimuleren van vaardigheden, gericht op weerbaarheid en identiteitsontwikkeling (pijler 3, subsidieoverzicht jeugd 2020, pagina 19). Met name ondersteunen we jongeren om meer voor zichzelf op te komen en om verstandig om te gaan met social media. Hoewel het bij onze doelgroep niet gaat om jeugdigen, maar om jongvolwassenen, merken we dat dit soort zaken bij hen vaak sterk onderontwikkeld zijn, of – in het beste geval – zeer eenzijdig zijn ontwikkeld (denk bijvoorbeeld aan agressie als belangrijkste manier van reageren op problematische zaken). Onze activiteiten liggen dus in het verlengde van deze beleidslijn.

b. Doelgroep

Dak- en thuisloze jongeren bevinden zich in een wereld die grotendeels bestaat uit andere mensen die op straat leven en hun hulpverleners. Door alle problemen hebben ze vaak familie en vrienden van vroeger uit het oog verloren. Hun sociale netwerk is klein en vaak feitelijk afwezig. Regelmatig noemen ze vooral namen van hulpverleners en jongeren die ook in opvang zitten, als gevraagd wordt naar hun netwerk. Zowel de leeftijdsgenoten als de volwassenen waar ze nog mee optrekken hebben zelf ook veel problemen. Hierdoor is er wel weer herkenning, maar weinig gelegenheid voor jongeren om zich aan iemand op te trekken.

Een bijkomend probleem is dat het dak- en thuisloze jongeren vaak ontbreekt aan fundamentele sociale vaardigheden, wat het lastig voor hen maakt om nieuwe contacten met mensen te leggen. Kritiek krijgen en ontvangen, omgaan met autoriteit, grenzen aangeven en grenzen respecteren: het zijn zaken die voor veel mensen vanzelfsprekend zijn, maar waar dak- en thuisloze jongeren dagelijks mee worstelen.

Het veelvuldig gebruik van social media, gamen en netflixen is de laatste jaren zoals bekend onder jongeren een steeds groter probleem aan het worden. We merken dat dit ook en misschien wel nog sterker geldt voor jongeren in de opvang die verder geen andere dagbesteding hebben. Ze komen gemakkelijk in een ritme terecht van gamen tot de ochtend, slapen tot de middag, 's avonds rondhangen met vrienden en vervolgens weer een nacht gamen of netflixen. Dit is wel te verklaren uit hun behoefte aan een veilige en controleerbare wereld in de chaos

waar hun leven zich op dat moment in bevindt, maar het bevordert niet hun ontwikkeling of hun kansen om uit deze situatie te komen. De mogelijkheid om zich terug te trekken in een virtuele wereld is ook een drempel voor deelname aan een OPstap. Veel inzet is daarom nodig op werving: jongeren worden bij opvanglocaties opgehaald en weer teruggebracht en het project wordt ook door opvangmedewerkers zelf regelmatig onder de aandacht gebracht.

De activiteiten van dit project zijn dus vooral bedoeld voor jongeren die een klein netwerk hebben of een netwerk bestaande uit alleen jongeren die in dezelfde situatie verkeren. We richten ons op de leeftijdsgroep van 17 tot 23 jaar.

c. Aantal bereikte jongeren

In heel 2020 hebben 120 verschillende jongeren minstens één keer aan een activiteit deelgenomen. Dit is iets minder dan verwacht door de vele beperkende maatregelen gedurende het jaar waardoor met kleinere groepen of online moest worden gewerkt.

d. Resultaten en outcome

	Resultaten in projectplan	resultaten 2020
1.	Aantal vrijwilligers: 20-30	In totaal hebben 21 vrijwilliger zich gedurende het jaar voor het project ingezet. Er was als gebruikelijk veel verloop in de zomer. Dit komt omdat we vooral werken met jonge vrijwilligers. Deze beginnen vaak na de zomer met een nieuwe opleiding/stage/baan/tussenjaar waardoor ze stoppen met OPstap.
2.	Bereikt aantal zwerfjongeren: 150	In heel 2020 hebben 120 verschillende jongeren minstens één keer aan een activiteit deelgenomen. Dit is iets minder dan verwacht door de vele beperkende maatregelen gedurende het jaar waardoor met kleinere groepen of online moest worden gewerkt.
3.	Aantal activiteiten: tenminste 40 keer lunch, afgewisseld met koken op locatie (2 keer per jaar per instelling).	In totaal is georganiseerd in 2020: <ul style="list-style-type: none"> • 5 keer een lunch; • In de zomer konden we 3 keer koken bij een instelling. • 36 bezoeken aan de instellingen. • Eind van het jaar was er weer veel minder mogelijk door strenger wordende maatregelen en doordat het regelmatig voorkwam dat alle bewoners van een instelling in quarantaine moesten. Ook kampten we zelf met zieken.
4.	Tenminste 40 groepsactiviteiten, waarvan minimaal 6 workshops waarbij wordt gewerkt aan het ontwikkelen van talenten.	In totaal is in 2020 19 keer een 'live' groepsbijeenkomst georganiseerd en nog eens 18 keer een bijeenkomst via zoom. In totaal dus 37 activiteiten. Eind van het jaar konden door de beperkende maatregelen geen workshops meer worden georganiseerd. Een workshop van 'Changemakers' over wensen/relaties en

		grenzen aangeven die voor 2 december was gepland, moest toch weer worden afgezegd, mede door gebrek aan een geschikte, grote ruimte waar afstand kon worden gehouden.
5.	Intervisie voor vrijwilligers en 4 keer een trainingsbijeenkomst, 1 keer een vrijwilligersuitje.	Er is nog één 'live training voor vrijwilligers geweest aan het einde van het jaar. Dit was een gezamenlijke training voor de vrijwilligers van OPstap Den Haag en Rotterdam. Verder was het lastig bijeenkomsten te regelen omdat er veel verloop was onder vrijwilligers en omdat er steeds minder mocht in groepen. In januari 2021 bekijkt de nieuwe coördinator hoe begeleiding van vrijwilligers in deze tijd het beste kan worden aangepakt.
6.	Twee keer per jaar wordt een startcursus voor nieuwe vrijwilligers aangeboden.	In november heeft een training voor alle vrijwilligers plaats gevonden. Deze was ook voor de nieuwe vrijwilligers.
7.	Mara streeft ernaar om in 2020 een evenement te organiseren waarbij de jongeren zelf de leiding krijgen, gericht op mensen in het netwerk die weinig weten van de wereld van dak- en thuislozen.	Gezien de maatregelen hebben we geen evenement kunnen organiseren dit jaar.
8.	Werken aan een droom	Met dit deel van het project willen we jongeren stimuleren en ondersteunen in het zetten van kleine stappen die uiteindelijk kunnen leiden naar een leven weg van de dakloosheid. Het was de afgelopen maanden echter onmogelijk om op gestructureerde wijze aandacht aan dit deel van het project te besteden. De grote focus de afgelopen periode was voorkomen dat de jongeren nog verder zouden afglijden. Hun mentale weerbaarheid is niet groot en wordt nu tot het uiterste op de proef gesteld. Tijdens de eerste lockdown merkten we dat jongeren van de radar verdwenen. Als er een paar weken geen contact is geweest is het vaak zo goed als onmogelijk om het contact weer op te bouwen. Momenteel besteden we veel energie aan het in beeld houden van de jongeren door zo veel mogelijk met iedereen regelmatig contact te hebben.

		<p>Tijdens de contacten motiveren we jongeren om positief te zijn en deze periode vol te houden. En op de momenten dat het even niet lukt zijn wij er als uitlaatklep.</p> <p>Met een aantal jongeren en op sommige vlakken zijn natuurlijk toch mooie dingen bereikt. Hieronder een paar exemplarische voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ook in deze tijd zijn er jongeren die nog stappen kunnen zetten in hun persoonlijke ontwikkeling. Vooral de woensdagavondactiviteiten lenen zich hiervoor. Jongeren zijn vaak niet geneigd iets nieuws te gaan leren. Hun leven staat al zo op z'n kop, hier is gewoon geen ruimte en energie voor. Zo wilde één jongere niet gaan snowboarden. Hij had het nooit gedaan en was ook bang te worden uitgelachen. Maar een vrijwilliger vertelde dat hij het ook nooit had gedaan en stelde voor het samen te leren. Die twee hadden een goede klik en inderdaad hebben ze samen die dag leren snowboarden. De jongere vindt het nu fantastisch om dit te doen. Dit is natuurlijk een enorme boost voor zijn zelfvertrouwen. • Een andere jongere wil echt heel graag werken. Met hem hebben we gekeken naar welk soort werk hij zou willen. Ook hebben we stappen uiteengezet die hij dan kan nemen. We zijn er in geslaagd om hem zo positief te motiveren dat hij naar een uitzendbureau is gegaan voor een afspraak daar, wat hij eigenlijk niet durfde. Wij appten voorafgaand aan de afspraak om hem moed in te spreken en vroegen na afloop hoe het ging. • Voor één van de jongeren die heel lang met OPstap is meegegaan en die nu zijn eigen plekje heeft gevonden, hebben we onlangs een online-babyshower georganiseerd. Hij was helemaal ontroerd: "Zoiets heeft nog nooit iemand voor me gedaan!" • Soms is het mooiste dat we bereiken bij iemand dat we veel erger hebben kunnen voorkomen. Zoals toen een coördinator gebeld werd door een jongere die het helemaal niet meer zag zitten. Hij dacht er over een einde aan zijn leven te maken. OPstap kon ervoor zorgen, in overleg met de jongere, dat zijn begeleider bij het Leger des Heils werd ingeschakeld. Mede met hulp van deze begeleider kon ervoor worden gezorgd dat de jongere weer in therapie ging en medicijnen innam. • We stimuleren jongeren belangrijke contacten te onderhouden en ook positieve zaken te erkennen. Een jongere had bijvoorbeeld moeite met het opnieuw
--	--	--

		contact leggen met een belangrijke persoon in haar leven. Wij hielpen haar om dit toch weer op te pakken toen die persoon weer terug in Nederland was, na een verblijf in het buitenland.
--	--	---

e. Werving nieuwe vrijwilligers

Er is veel tijd gestoken in het werven van nieuwe vrijwilligers. Op het dieptepunt van de coronatijd waren er nog maar 9 vrijwilligers die zich voor het project konden inzetten. Nu is er weer een groep van 15 vrijwilligers. Het is een divers team, bestaande uit 5 niet-studenten en 10 studenten. Werving gebeurt via Den Haag Doet en de Hogescholen in Den Haag en Leiden

f. Aantal actieve vrijwilligers

15 vrijwilligers

g. Gestopte vrijwilligers

Er zijn veel vrijwilligers gestopt. Deels is dat een gevolg van corona, maar vooral betreft het het normale jaarlijkse verloop omdat we veel werken met studenten die zich voor 1 jaar (stage) aan OPstap verbinden.

h. Taken van vrijwilligers

De vrijwilligers bezoeken de locaties, spreken individueel met jongeren, vormen maatjeskoppels, dragen bij aan de organisatie van activiteiten.

De vrijwilligers zijn verdeeld in intervisiegroepjes van ieder 3-4 personen. Deze groepjes komen bij elkaar voor begeleiding en ieder groepje heeft een aantal jongeren waar ze regelmatig contact mee houden. Ze zorgen ervoor dat de jongeren een kaartje of berichtje krijgen op een verjaardag of bij een spannend gesprek.

De vrijwilligers zijn ingewerkt door de coördinatoren en door de vrijwilligers die al langer voor het project werkten. Begin november is er een formele training voor de nieuwe vrijwilligers waarin de ervaringen van de eerste periode zullen worden besproken.

De afgelopen periode is aan alle vrijwilligers een 113 suïcide training aangeboden. Voor 2021 kijken we met de bestaande groep vrijwilligers waar behoefte aan is en plannen dan nieuwe trainingen in.

i. Vooruitblik en reflectie

We hebben gemerkt dat deze bijzondere en zeer onzekere tijd erg zwaar is voor de jongeren. Isolement en werkloosheid zijn groter dan ooit. De sfeer in de opvang is vaak gespannen en vooral het ontbreken van een goed perspectief leidt tot problemen. De mentale gezondheid van veel jongeren die we kennen is duidelijk verminderd de afgelopen maanden. Natuurlijk ging het voor deze periode ook weleens niet goed met een jongere maar dat komt nu veel vaker voor en bij veel meer jongeren. De activiteiten van OPstap en de aandacht en afleiding die vrijwilligers kunnen bieden zijn nog belangrijker voor de jongeren geworden dan ze al waren. We hebben dan ook onze handen vol om – binnen de grenzen van wat mag en kan – er te zijn voor de jongeren. We zijn blij dat we dat in ieder geval nog kunnen doen, zeker omdat we zien dat wij een van de weinigen zijn die dit op dit moment nog kunnen doen.

We vrezen dat zeker de eerste helft van 2021 nog gekenmerkt zal worden door coronamaatregelen. De intervisiegroepjes zullen de komende tijd een belangrijk middel zijn om contact te houden met de jongeren en om te voorkomen dat ze geheel uit beeld verdwijnen en verder afglijden. Ieder groepje zorgt ervoor dat er met de jongeren die aan hen is toegewezen regelmatig contact is. Op deze manier is het ook niet van één vrijwilliger afhankelijk. Waar we erg op hopen is dat we in 2021 een eigen plek voor OPstap krijgen. Dit zou het organiseren van workshops voor de jongeren mogelijk maken ook als er veel beperkende maatregelen zijn. Afgelopen periode was er de kans om een graffiti -workshop te geven aan de jongeren, maar dit ging niet door omdat we geen locatie hiervoor konden vinden (door de coronamaatregelen waren de plekken waar we normaal terecht konden gesloten). Op een eigen plek zouden we dit soort activiteiten voor jongeren kunnen organiseren (vanzelfsprekend altijd de RIVM-adviezen volgend) en minder afhankelijk zijn van het aanbod in de stad. We willen in 2021 doorgaan met de activiteiten, zeker nu de nood zo hoog is. De jongeren hebben OPstap echt nodig. Vooral dat we doorgingen toen de coronamaatregelen van start gingen werd erg gewaardeerd. De jongeren die eraan meedoen hebben dit echt nodig. Via de app kwam vaak de reactie “Ik kom in ieder geval”. En één van de jongeren vertelde ons: “Leuk dat jullie toch doorgaan. Thanks en volgende week ben ik er sowieso weer bij”. Eén van de jongeren vroeg zich af of Mara wel kon blijven bestaan na de corona crisis. Toen daarop bevestigend werd geantwoord, zei ze: “Zolang Mara er is, vind ik alles goed”. Het laatste stuk van het jaar was moeilijk voor de jongeren en voor het project. De coronamaatregelen werden steeds strenger, de dagen korter, kouder en natter waardoor buitenactiviteiten nauwelijks meer mogelijk waren en daar bovenop hadden we ook nog te kampen met veel zieken onder vrijwilligers en medewerkers. We deden wat we konden om zoveel mogelijk door te laten gaan maar helaas werden we door ziekte en de steeds strenger wordende coronamaatregelen gedwongen om alle activiteiten van het project in december 2020 stil te leggen. Het was eenvoudigweg niet meer mogelijk om met voldoende vrijwilligers op een verantwoorde manier iets voor de jongeren te organiseren. Achter de schermen werd eind 2020 hard gewerkt om ervoor te zorgen dat in 2021 weer voluit van start kon worden gegaan. Een grote aanvraag aan het Kansfonds voor deelname aan het programma ‘Alle jongeren een thuis’ werd ingediend en goedgekeurd. Samen met OPstap Rotterdam vormt OPstap Den Haag één van de deelnemende projecten. Met de andere deelnemers zijn regelmatig informatieve sessies. Het is voor ons een erg waardevolle onderneming gebleken. Ook is een zeer ervaren nieuwe projectcoördinator geworven. Zij heeft haar sporen verdiend in het jongerenwerk en ging op 1 januari vol enthousiasme aan de slag om zo snel mogelijk weer activiteiten te organiseren. Half januari 2021 begon OPstap Den Haag weer, tot groot plezier van de jongeren en de vrijwilligers.

Samen 18 en Vooruit

a. Relevantie project

Mara is – samen met het Straat Consulaat – een project gestart dat zich richt op de overgang naar volwassenheid van jongeren die ondersteuning krijgen vanuit jeugdzorg.

De gemeente Den Haag stelt dat er van de ruim 42.000 jongeren tussen de 16 en 23, ongeveer 6.400 worden beschouwd als risicjongeren . Ruim 1000 jongeren maken gebruik van verlengde jeugdhulp (18-23), ongeveer 700 jongeren melden zich bij het JIT (Jeugd Interventie Team), zo’n

400 jongeren zijn dak- of thuisloos, waarvan 2/3e een verleden heeft in de jeugdhulpverlening. Dat betekent als je deze cijfers aan elkaar verbindt dat een aanzienlijk deel van de jongeren die residentiële jeugdzorg heeft, uiteindelijk terechtkomt in een opvang voor 18+ dak- en thuisloze jongeren.

Binnen de groep die nu in een instelling woont, stromen er jaarlijks stromen zo'n 100 van uit als ze 18 worden, waarvan een belangrijk deel met verlengde jeugdhulp. Hoewel er in deze instellingen veel aandacht is voor het voorbereiden op de overgang 18-/18+, verlaten veel, zo niet de meeste jongeren deze instellingen met problemen op meerdere leefgebieden. Om hun problemen zo goed mogelijk te ondervangen, wordt er voor en met elke jongere een toekomstplan ontwikkeld, voordat ze 18 worden. Hoewel de intentie goed is, is in de praktijk vaak sprake van verlies van contact met de meest kwetsbare jongeren. In het slechtste geval komen deze jongeren pas weer in beeld als zij zich melden voor opvang. Het is goed om hierbij te melden dat er op dit moment (mei 2019, zie ook hiervoor bij OPstap) door de hele keten hard wordt gewerkt aan verbetering, maar dat er daardoor ook wel veel extra onrust is. Mara heeft samen met het Straat Consulaat een team samengesteld van ervaringsdeskundige vrijwilligers: jongeren die zelf in het verleden jeugdzorg ontvingen en ook na hun 18e nog gebruik hebben gemaakt van opvangvoorzieningen. Zij zijn in gesprek gegaan met jongeren die net de residentiële jeugdzorg verlaten hebben of binnenkort gaan verlaten.

b. Doelgroep

- Jongeren die uitstromen uit residentiële jeugdzorg omdat ze 18 jaar worden
- Ervaringsdeskundige jongeren die door middel van interviews in kaart brengen waar deze jongeren van 18 mee te maken krijgen.

c. Aantal bereikte cliënten

Er is een team van 10 ervaringsdeskundige jongeren gevormd die samen 31 jongeren hebben geïnterviewd rond het moment van uitstroom uit residentiele jeugdzorg.

d. Resultaten en outcome

	Resultaten in projectplan	resultaten 2020
1.	Aantal vrijwilligers: 10	Er is een team gevormd van 10 ervaringsdeskundige vrijwilligers.
2.	Bereikt aantal jongeren in residentiële jeugdzorg	Er zijn 31 individuele jongeren geïnterviewd. Behalve de één op één gesprekken zijn er ook 4 focusgroepen samengesteld, waarin een deel van de jongeren nader inging op wat er in de interviews was opgehaald
3.	Training vrijwilligers	Alle leden van het team namen deel aan een intensief trainingstraject van 8 bijeenkomsten. Daarnaast zijn een aantal teambuildingsactiviteiten opgezet en hebben de vrijwilligers de focusgroepen leren uitvoeren.

4.	Presentatie resultaten	De resultaten zijn samengebracht in een rapport. Dit rapport is besproken met de vrijwilligers en de deelnemende organisaties. In samenspraak met Straat Consulaat (die formeel de hoofdafzender is van het rapport) zoeken we naar een geschikt moment om het rapport te bespreken met instellingen en de gemeente.
----	------------------------	--

e. Werving nieuwe vrijwilligers

Er zijn geen nieuwe vrijwilligers geworven: er is energie gestoken in het in 2019 gevormde team.

f. Aantal actieve vrijwilligers

Er zijn 10 vrijwilligers actief gebleven

g. Gestopte vrijwilligers

Er waren oorspronkelijk 11 vrijwilligers. Eén is er gestopt om persoonlijke redenen.

h. Taken van vrijwilligers

Het voeren van de gesprekken, het begeleiden van de focusgroepen, het aanbieden van de verslagen van gesprekken, reflectie op de inhoud van de gesprekken.

i. Reflectie

Het project heeft veel tips en adviezen opgeleverd voor jongeren tussen de 16 en 18 jaar, maar ook voor jongeren die net 18 zijn geworden. Ook leverde het project aanbevelingen op voor instellingen en gemeenten. De adviezen zijn in eerste instantie aan professionals gericht, maar gaan ook uit van een zo actief mogelijke rol van jongeren zelf. De adviezen worden, zoals hierboven gezegd nog aangeboden aan instellingen en gemeente, maar luiden op hoofdlijnen en samengevat als volgt:

1. Laat jongeren niet los voordat de 'Big 5' gerealiseerd is. Leg dat vast in een samen met elke jongere opgesteld eigen Toekomstplan.
2. Gemeente: check of jeugdzorginstellingen ook echt met elke jongere een Toekomstplan maken.
3. Geen enkele jongere mag de jeugdzorg verlaten zonder goede informatie (bijvoorbeeld de 'Kwikstart'-app)
4. Als een jongere nog begeleiding nodig heeft: kijk of de oude begeleider kan blijven of draag de jongere goed over aan een nieuwe begeleider. Ga na of er na afsluiting van de (verlengde) jeugdzorg nog een waakvlam-contact mogelijk is.
5. Geef veel eerder en veel meer informatie op financieel gebied. Oefen veel meer met budgetteren.
6. Financiële coach: spreek af dat een professional of iemand uit het sociale netwerk vanaf de 18^e verjaardag minstens een jaar meekijkt met de financiën van een jongere.
7. Bied jongeren woonzekerheid: laat jongeren nooit de jeugdzorg verlaten zonder een stabiele woonplek. Passende, betaalbare huisvesting is een recht!
8. Geef 'jeugdzorg jongeren' extra ondersteuning en begeleiding bij het volgen van een vervolgopleiding.
9. Zorg dat jongeren de jeugdzorg niet verlaten zonder een zelfgekozen mentor (een JIM = Jouw

Ingebrachte Mentor): een familielid, een buurman/buurvrouw, ouder van een vriend/vriendin, eventueel een sportcoach of leraar van school: een volwassene waar de jongere op terug kan vallen.

10. Probeer te organiseren dat jongeren – als ze dat willen - met een buddy of maatje (leeftijdgenoot/iemand met dezelfde ervaring) contact kunnen onderhouden als ze de jeugdzorg verlaten.
11. Benut ervaringskennis: jongeren uit de jeugdzorg nemen soms meer aan van andere jongeren die in eenzelfde situatie gezeten hebben.
12. Maak mogelijk dat jongeren met ervaring in de jeugdzorg getraind en opgeleid kunnen worden tot ervaringscoach van jongeren in de jeugdzorg.

Deze 12 adviezen zijn in het rapport verder uitgewerkt en van onderbouwing voorzien.

MaraMama's Rotterdam

a. Relevantie project

In Rotterdam is een significante groep jonge vrouwen die moeder zijn geworden, op een leeftijd dat ze daar feitelijk nog niet aan toe zijn: er is nog geen of beperkt sprake van een eigen inkomen, vaak is er ook geen eigen huisvesting (thuiswonend of in een opvanginstelling), er is nog geen startkwalificatie gehaald (opleiding). De jonge moeders zijn bezig met het zorgen voor hun kind(eren), terwijl ze zelf nog bezig zijn met opgroeien, volwassen worden en alles wat daarbij komt kijken. Het feit dat ze kinderen hebben, stelt hen voor nieuwe uitdagingen, en werkt soms ook belemmerend. In een aanzienlijk deel van de gevallen leidt dit tot problemen en zelfs tot sociaal isolement.

Stichting Mara biedt – in nauwe samenwerking met partners – deze jonge moeders een maatje dat niet zozeer focust op hulpverlening of op opvoedondersteuning (hiervoor is een ruim aanbod beschikbaar in Rotterdam), maar vooral op welzijn, vergroten van het sociale netwerk en persoonlijke ontwikkeling.

De maatjes worden 'op maat' geselecteerd, passend bij de vraag van de jonge moeder. Soms zal het bijvoorbeeld iemand zijn, die zelf ook jonge moeder is of is geweest. Soms juist iemand die vooral van dezelfde leeftijd is en juist geen moeder. Soms iemand die kan ondersteunen bij taal of als gids in de samenleving kan functioneren. De maatjes worden door Stichting Mara getraind en begeleid. Twee keer per jaar is er een gemeenschappelijk moment waarbij alle koppelingen zich opnieuw aan elkaar verbinden voor een half jaar, of in gezamenlijk overleg en met begeleiding vanuit Stichting Mara, de koppeling beëindigen.

Buiten het maatjescontact, dat een op een is, biedt Stichting Mara door het jaar heen een aantal groepsactiviteiten die geschikt zijn voor de jonge moeders, samen met hun kinderen en waaraan de maatjes ook mee kunnen doen.

b. Doelstellingen voor 2020:

Minimaal 15 jonge moeders hebben een maatje dat hen ondersteunt in het vinden en ondernemen van sociale activiteiten. Deze maatjes zijn getraind en hebben een duidelijke structuur om op terug te vallen. Er worden daarnaast 4 groepsactiviteiten georganiseerd voor jonge moeders, hun kinderen en hun maatjes. Minimaal 20 jonge moeders hebben deelgenomen aan minstens een van deze groepsactiviteiten.

Voor de werving van jonge moeders investeert Stichting Mara in het verder opbouwen en onderhouden van een relevant netwerk van verwijzende organisaties.
Fase van het project: ontwikkeling.

c. Resultaten 2020:

Van alle projecten van Mara heeft MaraMama's wellicht het meest hinder ondervonden van de Covid-19 pandemie.

De projectcoördinator is bovendien in oktober 2019 langdurig ziek uitgevallen, waardoor het project niet normaal kon starten. Begin 2020 stond daarmee in het teken van inwerken door de vervangend projectcoördinator, kennismaken met vrijwilligers en ondersteunen en advies geven bij vastgelopen koppelingen. Vanaf eind januari tot begin april zijn alle banden met het netwerk, vrijwilligers en moeders stevig aangehaald. Alles stond in de steigers om weer vol met het project aan de slag te gaan. Maar helaas werden we ook hier overvallen door corona en alle beperkingen die daarbij hoorden. Het contact verschoof van fysieke afspraken, naar contact via de telefoon, beeldbellen en WhatsApp. Zowel tussen vrijwilligers en moeders, als tussen de coördinator en de vrijwilligers en moeders. Een belangrijk struikelblok hierbij bleek dat een aantal moeders de Nederlandse taal niet (voldoende) beheerst, wat 'echt' contact lastig maakte en regelmatig voor misverstanden zorgde. Sowieso bleek email niet de beste manier om contact met de vrijwilligers/maatjes te hebben. Daarom is al snel een WhatsApp groep opgezet, waarin het veel makkelijker en vooral sneller schakelen was.

Sinds eind april hebben we het project helemaal in de waakvlamstand moeten zetten: vanwege alle beperkingen vanwege corona waren er geen groepsactiviteiten meer mogelijk, en er was ook voor fysieke 1-op-1 contacten een grote terughoudendheid bij vrijwilligers. We hebben toen besloten voorlopig geen nieuwe vrijwilligers en moeders meer aan te nemen en in dringende of schrijnende gevallen doorverwezen naar andere organisaties.

Het laatste kwartaal van 2020 heeft in het teken gestaan van een evaluatie van het project. Er zijn gesprekken gevoerd met 10 partners in het veld, met instanties die met jonge moeders werken in Rotterdam. (Timon, CvD, Leger des Heils, Moeders van Rotterdam, Homestart, CJG, Humanitas Homerun, Ikazia en Mama's Garden – die laatste is wegens omstandigheden uiteindelijk doorgeschoven naar 2021). Er is gevraagd naar hun ervaringen met MaraMama's, hoe belangrijk het volgens hen is voor de doelgroep en welke belangrijke ontwikkeling en behoeftes zij zien bij de jonge moeders. Hoe 'nodig' zijn wij, of is dit ook op te vangen door andere organisaties? N.a.v. deze gesprekken en de evaluatie zullen we kijken hoe we verder gaan in de toekomst.

In 2020 zijn er 15 nieuwe aanmeldingen geweest van vrijwilligers / stagiairs. Met 2 van hen is ook daadwerkelijk een intakegesprek gevoerd. Zij zouden deelnemen aan het uitje op 22 maart en de eerstvolgende training. Vanwege corona is dit alles helaas niet doorgegaan. De overige aanmeldingen hebben vanwege corona en tijdelijke aannamestop geen vervolg gekregen. Er waren al 13 vrijwilligers actief in het project, doorlopend uit 2019. 7 hielpen bij de groepsuitjes en/of waren in afwachting van een passende koppeling.

Er stond een wervingsbijeenkomst gepland voor nieuwe vrijwilligers. 5 studenten communicatie van de Hogeschool Rotterdam hadden een plan bedacht om met een kookworkshop op 29 maart

16 nieuwe potentiële vrijwilligsters voor MaraMamas's te werven. Helaas is dit vanwege corona ook niet doorgegaan.

Er zijn in 2020 dus geen nieuwe koppelingen gemaakt. Er waren wel 6 koppelingen uit 2019. Er waren wel 2 zover voorbereid dat ze konden starten, maar beiden zijn vanwege corona uiteindelijk ook niet meer doorgegaan.

Er heeft slechts 1 bijeenkomst voor intervisie van vrijwilligers plaatsgevonden. De volgende stond op de planning voor eind maart, maar die is vanwege corona niet doorgegaan.

Veel van de contacten met en begeleiding van vrijwilligers is in plaats hiervan via de telefoon en WhatsApp gegaan. 5 vrijwilligsters zijn individueel ondersteund in hun koppeling. Nog 7 vrijwilligsters waren betrokken bij het project bij de organisatie van de groepsuitjes en/of in afwachting van een goede 'match' aan een jonge moeder.

MaraMama's heeft deelgenomen aan de BOOST! Verwendag voor jonge moeders. Wij hebben de motivational speaker geregeld (Silvie Raap), met een standje van MaraMama's op de dag gestaan en het project onder de aandacht gebracht bij de jonge moeders die daar waren. Omdat de organisatie van die dag in handen was van Moeders van Rotterdam. 4 jonge moeders hebben n.a.v. een gesprek hun gegevens achtergelaten, en er is met meer moeders gesproken.

Er stond 1 groepsuitje gepland voor 22 maart naar Plays2Be. De uitnodiging was verstuurd en eerste aanmeldingen waren binnen, ook van nieuwe moeders – via sms of WhatsApp. Vanwege corona en alle beperkingen, kon ook deze bijeenkomst helaas niet doorgaan.

Er zat een training in de planning voor april/mei, na de wervingsactie voor nieuwe vrijwilligers eind maart. Door corona is deze wervingsactie niet doorgegaan en heeft er ook geen nieuwe training plaatsgevonden.

Positieve Krachten Bundelen

a. Relevantie project

Sinds 2015 zet Stichting Mara zich met het project 'Positieve Krachten Bundelen' (PKB) in voor mensen met hiv in Rotterdam. In het kader van dit project worden mensen met hiv die moeite hebben deze diagnose te accepteren, geholpen met acceptatie en het verkrijgen van een routine in het tijdig innemen van medicijnen. Dit wordt gedaan door ze te koppelen aan een maatje dat zelf ook hiv heeft, maar al wel de ziekte heeft geaccepteerd en een plek weten te geven in het leven. We focussen ons vooral op mensen met een migratieachtergrond in een kwetsbare positie. Met name voor vrouwen met een migratieachtergrond is het hebben van hiv namelijk nog steeds een nauwelijks bespreekbare ziekte, waardoor de kans op sociale uitsluiting, stigmatisering en isolement bijzonder groot is.

Er is veel vraag naar het project vanuit ziekenhuizen en patiënten. Met grote regelmaat (enkele keren per maand) worden nieuwe mensen doorverwezen naar de consulent geestelijke zorg van Stichting Mara, met de vraag of wij hen kunnen helpen met een maatje.

b. Doelstellingen voor 2020:

Positieve Krachten Bundelen wordt voortgezet, met de begeleiding van de doorlopende koppelingen, en een aanbod voor migranten met hiv kort na de diagnose. Daarnaast zullen community activiteiten worden ontwikkeld om andersoortige ondersteuning en een netwerk te bieden aan migranten met hiv. In 2020 zullen 6 nieuwe vrijwilligers worden getraind en tenminste 25 koppelingen worden begeleid. De trainingen worden gegeven volgens de nieuwe landelijke norm (afgeleid van de Rotterdamse aanpak) en in samenwerking met enkele partners in Rotterdam verder uitgewerkt.

Fase van het project: onderhoud

c. 1^e halfjaar 2020:

Het aantal koppelingen is stabiel en zal naar verwachting ongeveer gaan uitkomen op de genoemde 25 koppelingen. De training van vrijwilligers is uitgesteld naar het najaar.

d. 2^e halfjaar 2020:

De training van de nieuwe vrijwilligers bestond uit twee volle zaterdagen. De eerste hebben we door kunnen laten gaan (8 februari 2020), de tweede geplande training hebben we af moeten zeggen vanwege Covid-19. We hebben getracht de training online plaats te laten hebben vinden, maar dat werkte niet zo goed als we hadden gewild. Hierbij waren wel alle deelnemers aanwezig. We hebben de training dus niet volledig kunnen afronden. De vrijwilligers hebben al wel genoeg bagage om alvast wat ervaring op te doen alvorens de training af te sluiten. We wachten tot we weer met 7 personen fysiek samen mogen komen.

Dit jaar zijn er 11 nieuwe PKB matches gemaakt. In het totaal zijn er 17 vrijwilligers actief voor PKB en begeleiden we 25 koppelingen.

a. Relevantie project

De Stichting Mara ondersteunt een groep vrijwilligers die zich inzetten voor mensen met hiv en aids. Zij organiseren een wekelijkse eetgroep voor met name Nederlandse mannen met hiv. Bij de eetgroep kunnen patiënten lotgenoten ontmoeten en is geestelijke zorg voorhanden. Daarnaast geven vrijwilligers op verzoek en rond evenementen voorlichting over hiv in scholen, kerken en migrantenzelforganisaties en zijn de vrijwilligers van Stichting Mara de katrekker voor stedelijke activiteiten rondom Wereld Aids Dag in Rotterdam.

b. Doelstellingen voor 2020:

Er wordt op aanvraag voorlichting rondom hiv georganiseerd in migrantengemeenschappen. Verder het faciliteren we 5 vrijwilligers die wekelijks de eetgroep organiseren waaraan wekelijks gemiddeld 15 bezoekers deelnemen. Tot slot biedt Stichting Mara ondersteuning en faciliteiten aan 5 vrijwilligers die Wereld Aids Dag (1 december) organiseren. Er worden door het jaar heen enkele activiteiten georganiseerd voor hiv-patiënten en hun familie (zoals met Kerstmis). Stichting Mara verleent bovendien geestelijke zorg daar waar nodig aan mensen met hiv, op verwijzing van vrijwilligers of de ondersteunende ziekenhuizen.

We ondersteunen in 2020 twee vrijwilligers die samen met de geestelijk verzorger eens per maand een gespreksgroep organiseren voor jonge mannen (MSM, onder 35 jaar) met een migratie-achtergrond.

Aanvullend op dit aanbod wordt in 2020 twee keer een vrouwenverwendag aangeboden, die zich met name richt op vrouwen met een migratie-achtergrond met hiv.

Fase van het project: onderhoud.

c. 1^e halfjaar 2020:

De eetgroep van Mara is doorgedaan tot half maart. Daarna was het niet langer mogelijk om samen te komen op de locatie waar we elkaar normaal treffen, als gevolg van de corona crisis. Inmiddels wordt de eetgroep weer opgestart.

De gespreksgroep voor jonge mannen is online doorgedaan, maar zij geven aan erg blij te zijn elkaar nu weer in levenden lijve te ontmoeten: de intensiteit van de gesprekken leent zich niet goed voor videobellen.

We zagen in de eerste maanden van de coronacrisis een sterk stijgende vraag naar geestelijke zorg door onze geestelijk verzorger. Voor veel mensen met hiv was de manier waarop corona ingreep in het dagelijks leven een sterk déjà vu naar de tijd dat zij de diagnose hivpositief ontvingen: de angst voor besmetting, het ongemakkelijke afstand houden en veroordelen van afwijkend gedrag komt veel overeen met wat hen destijds overkwam. Inmiddels stabiliseert de vraag naar geestelijke zorg naar het niveau van voor de crisis.

d. 2^e halfjaar 2020:

De eetgroep heeft na maart (de eerste lockdown) slechts twee keer plaats gevonden in het park, in de zomer. Vanwege de grote angst voor besmetting bij de vrijwilligers die allen onderliggende ziekten hebben, was het niet mogelijk de eetgroep te continueren. Er is een appgroep met de deelnemers, maar deze wordt erg weinig gebruikt, ook online bijeenkomen was niet passend

voor de doelgroep (vonden ze zelf). Individueel probeert de geestelijk verzorger zoveel mogelijk contact te onderhouden. De eetgroep wordt enorm gemist door de deelnemers.

De gespreksgroep (The Group) voor jonge mannen (onder de 35 jaar) met migratieachtergrond en hiv heeft dit jaar 12 keer plaatsgevonden waarvan 2 keer online. We begonnen het jaar met twee vrijwilligers, deze hebben plaatsgemaakt voor jongens uit het project zelf om vrijwilliger te worden. Een is al als vrijwilliger actief en de ander is in de voorbereidende fase.

Ook rondom Wereld Aids Dag hebben we helaas dit jaar veel minder kunnen organiseren. We hebben wel de vergaderingen heel het jaar door laten doorgaan zodat de verschillende organisaties van elkaars omstandigheden op de hoogte konden blijven. Dit heeft bijgedragen aan de cohesie van de samenwerkende partners. Doordat het meeste online heeft plaatsgevonden hebben we met veel minder vrijwilligers kunnen samenwerken. Een vrijwilliger van ons heeft dit filmpje gemaakt waarin je de leden van de hoort vertellen over de hiv diagnose en weg naar acceptatie: zie hiervoor www.alsjehetvertelt.nl.

De geestelijk verzorger heeft in 2020 in het totaal 225 individuele gesprekken gevoerd met 87 individuen.

De enige groepsactiviteit die we dit jaar hebben kunnen organiseren (met behulp van vier vrijwilligers) was een grote barbecue in het park.

Geestelijke zorg voor mensen met hiv Den Haag

a. Relevantie project

Leven met hiv is, in deze tijd, naast een lichamelijke ziekte voor velen vooral een emotionele belasting. Het kan het zelfbeeld, toekomstperspectief, vertrouwen of zienswijze beïnvloeden. Daarnaast is er een grote groep die het niet aan iedereen vertelt en daardoor het leven met een geheim in grotere of kleinere mate een rol speelt. Voor hen is geestelijke verzorging van belang als een plek waarbij over alles mag en kan gesproken worden. De geestelijk verzorger veroordeelt niet maar biedt ruimte voor wat zich aandient. Hierdoor ontstaat er een plek waar de ervaring van de persoon centraal staat rond vragen als: hoe ga ik om met het geheim? Wie ben ik nu dat ik hiv heb? Hoe kan ik mijn medicatie dagelijks innemen? Hoe verhoud ik me tot anderen en relaties?

Een dergelijke voorziening bestond tot voor kort niet in Den Haag en werd node gemist. Zowel door hiv consulenten van de ziekenhuizen, de Hiv Vereniging en de GGD werd dit aangegeven. De Hiv Vereniging heeft een wekelijkse lunchgroep voor 'longterm survivors' onder zijn hoede, die dringend ondersteuning nodig had. Daarnaast was er behoefte aan een tweede ontmoetingsmoment voor mensen met een minder uitdagende achtergrond of een veel recentere diagnose van hiv.

Tenslotte is er veel behoefte aan het bespreekbaar maken van hiv in gemeenschappen waarin het een moeilijk bespreekbaar thema is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan religieuze gemeenschappen of migrantengemeenschappen. Mara heeft veel ervaring op dit gebied in Rotterdam en de mogelijkheden en het netwerk om hier een rol in te spelen en stelt daarom een geestelijk verzorger beschikbaar, die hier samen met vrijwilligers (die zelf ook hiv hebben) zich voor inzet.

b. Doelgroep

Mensen met hiv in Den Haag, voor wie geestelijke zorg een meerwaarde is.

c. Aantal bereikte cliënten

Er is aan 18 mensen individuele geestelijke zorg geboden.

Naast – en gedeeltelijk overlappend met deze groep – hebben we contacten gehad met 24 mensen die min of meer regelmatig deelnamen aan de lunchgroep.

d. Resultaten en outcome

	Resultaten in projectplan	resultaten 2020
1.	Individuele contacten	De geestelijk verzorger voerde met 18 mensen gesprekken. 15 waren doorverwezen door de ziekenhuizen, 3 vanuit Buddy Netwerk. In bijna alle gevallen werden eerste afspraken meerdere malen afgezegd of kwam iemand niet op het afgesproken moment opdagen. Als het contact uiteindelijk werd gelegd, volgden dan weer wel vaak vervolggesprekken, tot maximaal 5 gesprekken per persoon.
2.	Ondersteuning lunchgroep	De lunchgroep werd bezocht door gemiddeld 10 tot 12 mensen per keer. 24 mensen komen in totaal met enige regelmaat. Er is een goede vrijwillige coördinator. De lunches stopten abrupt in maart door de coronacrisis. Mara heeft vanaf dat moment wekelijks een digitale ontmoeting georganiseerd, met steeds zo'n 5 tot 8 deelnemers.
3.	Opbouw netwerk	<ul style="list-style-type: none">• Er is heel veel geïnvesteerd in de contacten met ziekenhuizen. Het is echter – ondanks alle goede wil – niet gelukt om structureel verwijzingen te krijgen. De ziekenhuizen geven aan dat ze vaak zelf contacten willen oppakken en dat ze vaak ook geen toestemming krijgen van patiënten om te verwijzen. Dit is totaal anders dan wat we merken met de ziekenhuizen in Rotterdam, waar we dit werk al jaren doen en wel volop verwijzingen krijgen. Het is niet duidelijk waardoor dit verschil nu echt ontstaat.• Mara is gevraagd om de voorzitter te leveren van het Netwerk Gezonde Seks, waarin de zorg voor mensen met hiv centraal staat. Dit hebben we met veel plezier gedaan. Belangrijkste opbrengst van dit netwerk in 2020 was het organiseren van gespreksbijeenkomsten rond chemseks (seks onder invloed van verdovende middelen). Er werd alom gedacht dat hier veel behoefte aan was, maar uiteindelijk deed niemand echt zijn best om mensen hiervoor te werven. Ook ons lukte dat niet goed, hoewel chemseks wel een vaak terugkerend onderwerp in gesprekken is.

e. Werving nieuwe vrijwilligers

Omdat het project niet goed van de grond kwam, is niet geïnvesteerd in het vinden van vrijwilligers. Er zijn wel twee vrijwilligers actief bij de lunchgroep. De inzet voor het Netwerk Gezonde Seks is na 1 juli op vrijwillige basis voortgezet.

f. Afronding en reflectie

Van alle projecten van Mara in Den Haag, heeft dit project het meest hinder ondervonden van de coronacrisis. Mara heeft daarom besloten om per 1 juli de inzet voor dit project te beëindigen. Directe aanleiding was het aflopen van het tijdelijk contract van de geestelijk verzorger en het niet kunnen vinden van aanvullende financiering. Samen met een vrijwel volledige stop in de activiteiten door corona, leidde dit tot het voortijdig einde van dit project.

Omdat we geen geestelijk verzorger meer hadden voor de tweede helft van het jaar, is aangeboden door Mara om in noodgevallen onze Rotterdamse geestelijk verzorger in te zetten. Ook heeft Mara de rest van het jaar haar rol als voorzitter van het Netwerk Gezonde Seks uitgevoerd.

Roze Maatjes

a. Relevantie project

In Rotterdam bestaat al geruime tijd een bezoekproject voor ouderen met een LHBTi+ achtergrond. Sinds 2015 is het project ondergebracht bij Stichting Mara. Het gaat hier veelal om mensen ouder dan 70 die een zeer geïsoleerd leven leiden of van wie de omgeving niet op de hoogte is van de geaardheid van de persoon, of waarvan de persoon geen aansluiting vindt in de huidige woonomgeving vanwege de homoseksualiteit. Deze zeer moeilijk bereikbare doelgroep bieden we een maatje, die hen met enige regelmaat bezoekt, met een gelijke geaardheid. Er zijn tot nu toe ongeveer 20 koppelingen gemaakt, die allen kortere of langere tijd duren. We investeren in de relatie met doorverwijzers (met name geestelijke zorg in zorginstellingen).

b. Doelstellingen voor 2020:

Het begeleiden, trainen en toerusten van tenminste 10 maatjes die roze ouderen bezoeken en de werving van 5 nieuwe vrijwilligers. Continuïteit van dit project in 2020 is onder voorbehoud van voldoende doorverwijzing en vraag vanuit de doelgroep.

Fase van het project: onderhoud.

c. 1^e halfjaar 2020:

Het aantal koppelingen is stabiel en zal naar verwachting ongeveer gaan uitkomen op de genoemde 10 koppelingen. Er zijn nog geen nieuwe vrijwilligers geworven als gevolg van de corona crisis.

d. 2^e halfjaar 2020:

Er zijn dit jaar twee nieuwe vrijwilligers geworven en ingezet. Waar we vorig jaar 9 nieuwe aanmeldingen hadden van zorgvragers waren dat er dit jaar maar 2. Dit ondanks de intensivering met onder andere onze samenwerkingspartner COC. We vermoeden dat de grote terugloop van aanmeldingen komt door de corona crisis. Een tijd waren alle verpleeghuizen op slot en wellicht is de zorg nu zo overbelast dat ze niet aan toe komen om te horen dat iemand heel eenzaam is. Er zijn nu 10 actieve koppelingen.

a. Relevantie project

Het project Welkom Onthaal, als samenwerkingsproject van Stichting Mara, Samen 010, SKIN Rotterdam en SPIOR is ook in 2019 gegroeid. Het project kent 4 onderscheiden deelprojecten:

1. Activiteiten gericht op het ondersteunen van vrijwilligers die zich inzetten voor bewoners van het AZC door hen een gevarieerd aanbod te doen van praktische ondersteuning, dagbesteding en ontmoeting, door middel van het coördineren, verbinden en versterken van de inzet van vrijwilligers uit kerken, moskeeën en overige christelijk/islamitisch geïnspireerde organisaties. Dit krijgt vooral vorm in het wekelijkse Open Huis dat in een van de kerken rond het AZC wordt georganiseerd en waar wekelijks tussen de 10 en 60 bewoners van het AZC aan deelnemen.
2. Aan de Slag: het in groepen motiveren van bewoners van het AZC tot het doen van vrijwilligerswerk in hun omgeving (onderdeel van het landelijke project Aan de Slag dat door Pharos via Stichting Mara ook in Rotterdam wordt aangeboden).
3. Statushouders begeleiden bij hun integratie in de Rotterdamse samenleving. Dit doen wij door middel van de inzet van vrijwilligers, die statushouders helpen om zelfstandig hun weg in de maatschappij te kunnen vinden, richting vrijwilligerswerk en/of betaald werk. Duurzaamheid, wederkerigheid en eigen kracht staan hierbij centraal. Statushouders worden met hun vragen gekoppeld aan het aanbod dat vrijwilligers doen bij projecten van Stichting Mara en haar partners in dit project.
4. Inzet voor en rond het detentiecentrum voor vreemdelingenbewaring in Rotterdam, met een maandelijkse wake, waaraan gemiddeld 30 personen deelnemen en individueel contact met gedetineerden waar mogelijk en nodig. Voor deze activiteiten vindt op stedelijk niveau afstemming plaats met andere organisaties die zich voor vluchtelingen inzetten (onder andere binnen het platform Rotterdam verwelkomt Vluchtelingen).

b. Doelstellingen voor 2020:

Algemeen: aan het einde van 2020 is er door 200 vrijwilligers, verdeeld over de diverse achterbannen, ondersteuning geboden aan 300 statushouders in de stad en 100 bewoners van het AZC bij hun vragen omtrent inburgering en maatschappelijke participatie. Daartoe zijn tenminste 30 bijeenkomsten rond het Open Huis georganiseerd. Er worden tenminste 4 bijeenkomsten georganiseerd om vrijwilligers toe te rusten en of van informatie te voorzien. Er wordt geïnvesteerd in samenwerking met relevante partners in de stad en met name in IJsselmonde. Tenminste 40 kerken, islamitische organisaties en andere maatschappelijke organisaties zijn op enig moment betrokken bij de uitvoering van het project. In het kader van Aan de Slag is er in totaal minstens 300 keer door een bewoner van het AZC als vrijwilliger iets gedaan in de stad Rotterdam.

Voor Stichting Mara: de focus ligt voor ons op Aan de Slag (vrijwillige inzet bewoners AZC) en op de inzet van vrijwilligers rond het Open Huis en andere activiteiten voor het AZC.

Samen met de projectpartners Samen 010, SKIN Rotterdam en SPIOR vormt Stichting Mara de stuurgroep voor dit project. Stichting Mara is daarnaast actief betrokken in de voorbereiding en uitvoering van de 12 wakes die jaarlijks worden gehouden bij het detentiecentrum voor vreemdelingenbewaring.

Fase van het project: onderhoud.

c. 1^e halfjaar 2020:

Er is in deze periode een stuurgroep vergadering geweest en vier wakes in plaats van zes. Of de kerstpakkettenactie door kan gaan is op dit moment onduidelijk. De koppelingen met statushouders zijn vanwege de coronacrisis moeizaam verlopen alhoewel de contacten met de zelforganisaties wel aangehouden zijn.

Het Open Huis is sinds half maart niet meer door gegaan. Belangrijk daarbij was (en is) dat het AZC feitelijk gesloten is geweest voor mensen van buitenaf. Er is daardoor nauwelijks contact mogelijk met bewoners.

Aan de Slag draaide goed in de eerste maanden van 2020. In januari en februari zijn er 63 keer mensen gekoppeld vanuit het AZC als vrijwilliger aan klussen in de stad. Daarna viel het project helemaal stil, omdat we niet langer op het AZC mochten werven. In juni hebben we – onder strikte voorwaarden – dit weer mogen oppakken. De eerste koppelingen worden de komende tijd weer gemaakt.

d. 2^e halfjaar 2020:

Het derde jaar heeft uiteindelijk tot de volgende resultaten geleid:

- Het aantal individuele koppelingen tussen statushouders en vrijwilligers is ook in het derde jaar hoger dan gedacht. Totaal kwam er 149 keer een koppeling tot stand, in plaats van de beoogde 100.
- Het aantal ons bekende koppelingen tussen statushouders en organisaties is 483 in plaats van de beoogde 200. We verlenen nog nazorg in het verstevigen van de organisatie van enkele zelforganisaties.
- In het begin van 2020 is nog zes keer een Open Huis bijeenkomst georganiseerd op de zaterdagmiddag voor bewoners van het AZC. Daarna is het project vanwege het coronabeleid van het AZC gestopt. Privébezoeken thuis waren wel mogelijk en verschillende vrijwilligers hebben daar gebruik van gemaakt door bewoners uit te nodigen. Positief neveneffect van de jarenlange contacten tussen de groep kerken en het AZC is dat er veel individuele contacten zijn ontstaan. De stuurgroep vergadering van het Open Huis heeft één keer plaats gevonden.
- De deskundigheidsbevordering is ingevuld door middel van een bijeenkomst voor vrijwilligers bij Stichting Gezana als onderdeel van de borging van de gelegde contacten en het bedanken van de vrijwilligers.
- Ook het onderdeel Aan de Slag ondervond hinder van de lockdown maatregelen. Van 12 maart tot en met juli 2020 kregen we zelfs geen toegang tot het AZC. Vanaf juli was dat wel weer mogelijk en een paar vrijwilligersprojecten vonden ook weer doorgang waar asielzoekers uit het AZC vrijwilligerswerk konden doen. In 2020 werden uiteindelijk in totaal toch nog 347 koppelingen gerealiseerd, in de 2e helft van 2020 vooral in winkels van de Voedselbank en in Talentfabriek010. Voor dit deel van het project zijn 3 zoom-overleggen geweest met NOV, platform vrijwillige inzet. Daarnaast is er overleg geweest met het AMIF en met COA in AZC Rotterdam.

Ondersteuning Rooms Katholieke Kerken in Rotterdam

a. Relevantie project

Binnen kerken wordt er traditioneel veel vrijwilligerswerk verricht. Ondanks de terugloop van het aantal kerkgangers zijn volgens het CBS na de sportclubs de kerken een belangrijke generator van vrijwilligers en vrijwilligerswerk. Stichting Mara gaat in op ondersteuningsvragen vanuit Rooms Katholieke kerken wanneer het gaat om diaconaal werk. Dit wil zeggen; maatschappelijke initiatieven t.b.v. kwetsbare groepen in de stad waarbinnen iedereen welkom is en waarin er geen sprake is van evangelisatie. De ondersteuningsvragen van kerken zijn kortdurend en langlopend en hebben betrekking op organisatieontwikkeling, hulp bij fondswerving, werving en training vrijwilligers, bestuurlijke ondersteuning, verbindingen maken met de buurt, advies over individuele noodhulp, het ontsluiten van netwerken, organiseren van taallessen, informele hulp aan mensen in armoede situaties, etc.

b. Doelstellingen voor 2020:

Rooms-Katholieke kerken: drie clusters (Noordoost, Noordwest, Zuid) ondersteunen bij hun diaconale activiteiten. Daarnaast 3 keer per jaar participatie in stedelijke samenwerkingsverbanden om Rooms Katholieke parochies te ondersteunen bij hun maatschappelijke betrokkenheid.

Fase van het project: onderhoud.

c. 1^e halfjaar 2020

Nadat het eerste reguliere overleg gewoon doorging, vervielen de andere ontmoetingsmomenten als gevolg van de corona crisis. Kerken hebben veel moeite gehad om hun werk voort te zetten, ook omdat men niet gewend was aan online ontmoeten. Inmiddels is dit goed op gang gekomen. Er is daarbij goed gebruik gemaakt van de kennis en informatie die via ons Haagse project voor migrantenkerken beschikbaar kwam. Mara heeft ervoor gezorgd dat deze informatie ook beschikbaar kwam voor de Rotterdamse kerken. Recent is een tweede overleg weer wel 'live' doorgegaan.

Een grote schok was het plotseling overlijden zeer onlangs van een van de Rotterdamse pastores. Zij vervulde in het netwerk een belangrijke centrale rol en zorgde voor verbinding tussen de verschillende kerken. Het is nog onduidelijk wie haar rol kan en wil overnemen, maar er zijn grote zorgen dat hierdoor de samenwerking tussen de katholieke kerken een flinke stap terug zal zetten.

d. 2^e halfjaar 2020

Doordat na de zomervakantieperiode de lockdown-maatregelen weer werden verscherpt zijn veel contacten niet doorgegaan of alleen online geweest. Wel is Stichting Mara, mede namens de katholieke kerken betrokken geweest bij een focusgesprek met de gemeente Rotterdam inzake de 'Black Lives Matter' discussies rond het voorkomen van discriminatie en racisme. Een ander overlegmoment met de gemeente, waarbij wethouder Wijbenga vertegenwoordigers van levensbeschouwelijke organisaties uitnodigt voor gesprek ('de sociëteit'), is niet doorgegaan omdat de bijeenkomst niet coronaproof kon worden georganiseerd.

Veel tijd is gaan zitten in de afronding van het onderzoek 'Tel je zegeningen' (zie hieronder). In september en december is er een overleg geweest met de pastorale beroepskrachten die diaconale taken in hun portefeuille hebben, waarin wij hebben geadviseerd over hoe hun werk ook in coronatijden kan doorgaan. Ook heeft Mara het bisdom Rotterdam geadviseerd over hoe om te gaan met de problematiek van eenzaamheid onder jongeren.

Tel je Zegeningen 2 Rotterdam

a. Relevantie project

In opdracht van de gemeente Rotterdam voert een consortium van partijen, waaronder Stichting Mara het onderzoek "Tel je zegeningen 2" uit. In dit onderzoek wordt in beeld gebracht wat de omvang en het karakter is van de religieuze en levensbeschouwelijke organisaties in Rotterdam is, welke maatschappelijke activiteiten zij ontplooiën, hoe zij zich daarin hebben ontwikkeld in de afgelopen tien jaar en wat het maatschappelijk rendement van deze inzet is. Stichting Mara fungeert, samen met het Verweij Jonker Instituut, als penvoerder van dit project. Stichting Mara ontvangt geen financiële vergoeding uit dit project, omdat de inzet van uren volledig valt binnen de normale netwerktaken die wij in de gemeente Rotterdam vervullen. Om die reden benoemen we onze inzet wel hier, omdat het inhoudelijk een belangrijk aspect van onze inzet is.

b. Doelstelling voor 2020:

Stichting Mara draagt bij aan de afronding van het onderzoek en zorgt er met name voor dat de inbreng vanuit de katholieke achterban goed in beeld wordt gebracht. Stichting Mara vervult een actieve rol in de presentatie van de resultaten en zorgt er met haar partners voor dat deze worden vertaald in aanbevelingen voor de gemeente.

c. 1^e halfjaar 2020

Mara heeft er voor gezorgd dat de verdiepende vragenlijst werd ingevuld door onze achterban. Verder is er meegelezen met het eindrapport en deelgenomen aan de stuurgroep. Verder was Mara actief betrokken bij de begeleidingscommissie van de gemeente Rotterdam. De presentatie is voorzien voor de 2^e helft van het jaar.

d. 2^e halfjaar 2020

Het rapport is afgerond en voorzien van aanbevelingen aangeboden aan wethouder Grauss. Mara heeft zich – samen met haar partners en de gemeente – ingezet voor het organiseren van de presentatie van het rapport middels een via internet uitgezonden talkshow in december. Er zijn afspraken gemaakt om in 2021 met deze aanbevelingen aan de slag te gaan.

Laurentiusdag

a. Relevantie project

De Laurentiusdag is een tweejaarlijks evenement waarbij de gezamenlijke kerken en kerkelijke instellingen in Rotterdam in de maand oktober een activiteit organiseren om aandacht te vragen voor armoede in de stad. In 2019 is de laatste editie van de Laurentiusdag georganiseerd met een maaltijd voor onder andere klanten van de Voedselbank, vluchtelingen en zwerfjongeren.

Het bedienen bij het diner gebeurt door 200 vrijwilligers. Stichting Mara is lid van de coördinatiegroep voor dit project en draagt mede zorg voor de fondswerving.

b. Doelstellingen voor 2020:

Afronding van de verslaglegging etc. van de dag in 2019. Ondersteunen en faciliteren van de voorbereiding van de Laurentiusdag editie 2021 via de coördinatiegroep. In 2020 willen we verder, als daar voldoende middelen voor zijn een 'Laurentiusdag on tour' aanbieden aan bedrijven en organisaties om aandacht te vragen voor armoede met behulp van filmpjes en nagesprek. Hiermee hopen we ook nieuwe vrijwilligers te werven voor het diner in 2021
Fase van het project: onderhoud.

c. 1^e halfjaar 2020

De rapportage *en* financiële verantwoording over 2019 is afgerond en verstuurd aan de fondsen en sponsors. Door de corona crisis is er nog geen vergadering geweest over de Laurentiusdag 2021.

d. 2^e halfjaar 2020

In december is de coördinatiegroep een keer online bij elkaar geweest. We streven naar het uitvoeren van 'Laurentiusdag on tour' in het najaar van 2021 en het diner in februari 2022.

Veelkleurige Religies Rotterdam (VRR)

a. Relevantie project

Het doel van VRR is mensen met verschillende religieuze achtergronden elkaar te laten ontmoeten, zodat ze kennis kunnen maken met elkaar en elkaars rituelen en tot dialoog komen op basis van respect en gelijkwaardigheid. Hiertoe organiseert de VRR reizen langs kerken, moskeeën, tempels en synagogen. Per jaar vinden er ruim duizend gebedshuisbezoeken plaats met name door scholieren/studenten van basisonderwijs tot hbo/universiteit in Rotterdam.

b. Doelstelling voor 2020:

Stichting Mara is lid van het bestuur van stichting Veelkleurige Religies en verzorgt daarvoor het penningmeesterschap. Daarnaast biedt Stichting Mara ondersteuning van de 3 vrijwillige reisleiders die rond de 40 zogenaamde 'relireizen' per jaar organiseren. Naar verwachting 1000 bezoekers maken kennis met de veelkleurige religies van Rotterdam. 21 gebedshuizen participeren regelmatig, nog 24 andere zijn bereid om mee te werken, indien gevraagd. Stichting Mara ondersteunt het initiatief om vanuit VRR te komen tot de oprichting van een Educatief Centrum Wereldreligies in Rotterdam.

Fase van het project: onderhoud

c. 1^e halfjaar 2020:

In het 1^e half jaar is er een bestuursvergadering van VRR geweest. Sinds half maart de scholen dicht zijn, zijn ook de relireizen gestopt. Wel is er in de periode januari tot half maart overleg geweest met diverse partijen over het Educatief Centrum Wereldreligies.

d. 2^e halfjaar 2020

Tot de lockdown in maart waren er geregeld bezoeken van scholen aan gebedshuizen, maar daarna viel alles stil. Gebedshuizen konden geen groepen meer ontvangen en scholen hadden hun handen vol aan het onderwijs op afstand. Uiteindelijk zijn er aan 11 gebedshuizen bezoeken gebracht. We hebben geprobeerd om in oktober opnieuw te starten met bezoeken (4 bezoeken stonden gepland), maar uiteindelijk is dat ook niet door kunnen gaan door de lockdown maatregelen.

Wel heeft het bestuur van VRR in 2020 nagedacht over een nieuwe impuls voor de bezoeken aan de gebedshuizen door scholen gericht te benaderen met ons aanbod als het weer kan.

Ook over de oprichting van een Educatief Centrum Wereldreligies (ECW), waarin we nog meer jongeren in Rotterdam kunnen laten kennismaken met alle religies en levensbeschouwingen in onze stad, hebben we nieuwe ideeën. We oriënteren ons nu op een virtueel ECW.

Netwerken waarin Mara deelneemt

Zowel in Rotterdam als in Den Haag (en soms daarbuiten) is Mara actief in tal van formele en informele netwerken. De belangrijkste daarin zijn de volgende:

In Den Haag:

- Platform Zorgvrijwilligers
- Delen achter de Duinen
- Cliëntenraad Sociaal Domein (Brede Raad)

In Rotterdam

- Netwerkoeverleg levensbeschouwelijke organisaties ('de 4 musketiers')
- Stedelijk verbindingsteam informele zorg
- Raad van Participanten Laurens Zorg
- Pastoresoverleg Rotterdam
- RK Diaconaal overleg
- Centrum voor Levensvragen Rotterdam

Landelijk

- Landelijk overleg Maatschappelijke Activering (Actioma)
- Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO)